

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər

**Novxanı
çimərliyində
2 qardaş
boğularaq
öldü**

yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 25 iyul 2017-ci il Çərşənbə axşamı № 154 (6768) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

**Rusiya hərbi gəmiləri
Bakı sahillərində**

Moskva Xəzərdə lider olduğunu kimə nümayiş etdirmək istəyir?

yazısı səh.9-da

**YAP-çı deputat jurnalistlərə
qarşı kampaniyanı pislədi**

yazısı səh.4-də

**Rəhim Qaziyev Elçibəyin kürəkəninə
və Sülhəddin Əkbərə hücum etdi**

yazısı səh.5-də

**Jurnalisti qladiator və "satqın"
sayanların cığallığı**

yazısı səh.6-da

**Avtoqəzədə ölən zabitin
qardaşı danışdı**

yazısı səh.10-da

**Soci görüşü Qarabağ danışıqlarını
dalandan çıxaracaqmı?**

yazısı səh.11-də

**Ərdoğanın körfəz gəzintisi
böhranın həllinə təsir etmədi**

yazısı səh.12-də

**Neftin qiyməti ilə bağlı
proqnozlar bədbinləşir**

yazısı səh.13-də

**Hindistanda "toxunulmazlar"ın
nümayəndəsi prezident oldu**

yazısı səh.12-də

**Bakıda 8 yaşlı oğlanı zorlayan
manyak həbs edildi**

yazısı səh.14-də

**Azərbaycanda qadın ərini
öldürərək basdırdı - müdhiş cinayət**

yazısı səh.14-də

SOÇİ GÖRÜŞÜNÜN PƏRDƏARXASI: PREZİDENT İLHAM ƏLİYEV ÖNƏ ÇIXIR

ÜAK-ın qeydiyyatı, eləcə də avantürüst bir bloggerin Bakıda mühakiməsinin Kremli guya narazı saldığı barədə iddialar gerçək deyil; Moskvada anlayırlar ki, Azərbaycanın siyasi və iqtisadi məsələlərdə aşkar üstün mövqeyə çıxması Bakı ilə bir sıra mühüm məsələlərdə anlaşmanı vacib edir

musavat.com
Togrul Ismayil

yazısı səh.8-də

Ziya Məmmədovun müavini ilə qudasının həbsdən qurtulmasının pərdəarxası

Arif Əsgərovun "Bombardier" bombası partlamaq ərəfəsində; Heydər Əsədovun baş baytarı 2 ilə milyonçular klubuna üzvlüyə qədər "şişib" yazısı səh.7-də

Dnyamin Xəlilov

**Sabiq deputata
13 il həbs
cəzası verildi,
əmlakı
müsadirə olundu**

yazısı səh.10-da

**Aynur Camalqızı:
"Jurnalistlərə
ev verilməsi
niyə bu qədər
müzakirə
olunmalıdır?"**

yazısı səh.3-də

**Türkiyə səfiri
Erkan Özoral:
"Sərhədlərimizdə
hər hansı bir
terrorist dövlətin
qurulmasına
izn vermirik"**

yazısı səh.9-da

Prezident Zirə-Türkan avtomobil yolunun tikintisinə 3 milyon manat ayırdı

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev Bakı şəhəri Xəzər rayonunun Zirə-Türkan avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında sərəncam imzalayıb.

APA-nın məlumatına görə, 24 min nəfər əhəlinin yaşadığı 2 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Zirə-Türkan avtomobil yolunun tikintisi məqsədi ilə 2017-ci il dövlət büdcəsinin dövlət əsaslı vəsait qoynuluşu xərclərinin bölgüsündə avtomobil yollarının tikintisi və yenidən qurulması üçün nəzərdə tutulmuş vəsaitin 3 milyon manatı "Azərbaycan" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə ayrılıb.

Maliyyə Nazirliyinə müvafiq məbləğdə maliyyələşməni təmin etmək tapşırıb.

Vakant müəllim yerlərinin yekun sayı açıqlandı

Bakıda 500-dən çox vakant yer müəllimlərin işə qəbulu üzrə müsabiqəyə çıxarılıb. 2017-2018-ci tədris ili üçün müəllimlərin işə qəbulu üzrə müsabiqəyə çıxarılan vakant yerlərin yekun sayı açıqlanıb. APA-nın xəbərinə görə, bu il müsabiqəyə 7640 məkətdə 8246 vakant yer təqdim olunub.

Müsabiqəyə çıxarılan vakant yerlər Ağcabədi, Ağdam, Ağdaş, Ağstafa, Ağsu, Astara, Bakı, Balakən, Bərdə, Beyləqan, Biləsuvar, Cəbrayıl, Cəlilabad, Daşkəsən, Füzuli, Gədəbəy, Gəncə, Goranboy, Göyçay, Göygöl, Hacıqabul, İmişli, İsmayilli, Kəlbəcər, Kürdəmir, Laçın, Lənkəran, Lerik, Masallı, Mingəçevir, Neftalan, Neftçala, Oğuz, Qax, Qazax, Qəbələ, Qobustan, Quba, Qubadlı, Qusar, Saatlı, Sabirabad, Şabran, Salyan, Şamaxı, Samux, Şəki, Şəmkir, Şirvan, Siyəzən, Sumqayıt, Şuşa, Tərtər, Tovuz, Ucar, Xaçmaz, Xızı, Xocalı, Xocavənd, Yardımlı, Yevlax, Zaqatala, Zəngilan və Zərdab rayonlarında yerləşən məkətblərdədir.

Bakı şəhərində 500-dən, Gəncə şəhərində 200-dən çox vakant yer müəllimlərin işə qəbulu üzrə müsabiqəyə çıxarılıb.

Qeyd edək ki, Təhsil Nazirliyi sistemində daxil olan ümumi təhsil müəssisələrinə müəllimlərin işə qəbulu üzrə müsabiqəyə elektron ərizələrin qeydiyyatı başa çatıb. İyulun 1-dən 14-dək davam edən proses zamanı 50 minə yaxın şəxs proqram təminatında qeydiyyatdan keçib, onlardan 47 mindən artıq şəxs müsabiqədə iştirak üçün elektron ərizələrini təsdiqləyib.

2000 nəfər müəllimlərin işə qəbulu ilə bağlı keçiriləcək test imtahan mərhələsində iştirak etmədən, birbaşa müsabiqənin müsahibə mərhələsinə buraxılacaq.

Təhsil Nazirliyi sistemində daxil olan ümumi təhsil müəssisələrinə müəllimlərin işə qəbulu üzrə müsabiqədə ali və orta ixtisas təhsil müəssisələrini pedaqoji ixtisaslar üzrə bitirmiş və dövlət nümunəli təhsil sənədi (diplom) almış şəxslər iştirak edə bilər.

Müddətsiz əmək müqaviləsi ilə işləyən müəllimlər də hazırkı iş yerindən çıxmadan müəllimlərin işə qəbulu müsabiqəsində iştirak edə bilər. Bu il müəllimlərin işə qəbulu müsabiqəsində tətbiq olunan yeniliyə əsasən ötən il keçid balını toplamış namizədlər yenidən qeydiyyatdan keçərək, topladıqları bala uyğun vakansiya seçimi mərhələsində iştirak edə bilərlər. Həmin namizədlər cari ildə keçiriləcək müsabiqənin test imtahanı mərhələsində iştirak etdikləri təqdirdə builki müsabiqənin nəticələri nəzərə alınacaq.

Müəllimlərin işə qəbulu üzrə müsabiqə 4 mərhələdə (elektron ərizədəki göstəricilərin qiymətləndirilməsi, test imtahanı, vakant yerlərin seçilməsi və müsahibə) təşkil edilir. Namizədlər vakansiya seçimini müsabiqənin test mərhələsindən sonra edə biləcəklər.

Müsabiqənin hər hansı mərhələsində namizədin elektron ərizədəki məlumatları düzgün doldurmadığı müəyyən edilərsə, onun nəticələri ləğv edilir. Hər hansı bir səbəbdən göstərilən vaxtda test imtahanında və ya müsahibədə iştirak etməyənlər üçün təkrar imtahan və müsahibə keçirilmir.

"Qaya Mətbuat Yayımları" MMC!

- İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:
 - Əgər siz qəzet və jurnalların rahatlıqla əvəzinə və ya ofisinizə çatdırılmasını;
 - Mətbuatı aldıqdan sonra abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;
 - Tirajımızda lazım gələrkə dəyişikliklər etmək;
Ən başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan
"Yeni Məsvət" - 0.60 AZN
və bundan əlavə 2500 adda yerli və xarici nəşrlər.
 - Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil.
Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:
Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22
 - Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qəbul olunur.

"Ermənistan münafiqşənin danışıqlar yolu ilə həllində maraqlı deyil" - XİN

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi Ermənistan xarici işlər naziri Edvard Nalbəndyanın "Qandzasar777" dini mərasimində iştirak adı altında Azərbaycanın işğal olunmuş Kəlbəcər rayonuna səfəri ilə əlaqədar məlumat yayıb.

XİN-nin mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev musavat.com-a bildirib ki, E.Nalbəndyanın Kəlbəcər rayonuna gətməsi və "Qandzasar777" dini mərasimində iştirak etməsi Ermənistan tərəfindən dövlət səviyyəsində tarixi və dini saxtakarlığa siyasi don geyindirilməsinin növbəti nümunəsidir. Onun sözlərinə görə, Azərbaycanın Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilmiş Kəlbəcər rayonu ərazisində yerləşən bu alban xristian məbədinin adı "Qandzasar" deyil, Gəncəsardır və erməni qriqoryan kilsəsi ilə heç bir əlaqəsi yoxdur və bu Azərbaycan və beynəlxalq tarixi müvafiqlik tələblərindən bu tutarlı faktlarla sübut edilə bilər.

"Məbəd kompleksinin memarlıq planlaşdırma və kompozisiya həlli, heykəltəraşlıq nümunələri və diofizit xarakterli elementləri bu abidəni çoxəsrlik əhəmiyyəti olan Qafqaz Albaniyası memarlığına aid olduğunu təsdiq edir. Saxta erməni tarixşünaslığı Gəncəsar məbədinin me-

marlıq və digər xüsusiyyətlərinə görə erməni kilsəsindən köklü fərqi izah etməkdə acizliyini davam etdirir. Azərbaycanın Çar Rusiyası tərəfindən işğalından sonra 1836-cı ildə "Rusiya Müqəddəs Sinodu"nun xüsusi qərarı ilə Alban kilsəsi və onun bütün mülkiyyəti erməni qriqoryan kilsəsinin sərəncamına verilib. Bundan sonra erməni qriqoryan kilsəsi tərəfindən Alban xristian irsinin, o cümlədən Gəncəsar abidəsinin və alban yazılı məxzələrinin erməniləşdirilməsi siyasəti aparılıb", - deyir H. Hacıyev bildirir.

Onun sözlərinə görə, Ermənistanın Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində Azərbaycan xalqının tarixi irsinə aid olan

islam və xristian məbədlərini, digər maddi-mədəniyyət abidələrini özünüküldürməsi, memarlıq üslubunun və digər xüsusiyyətlərini dəyişdirməsi beynəlxalq humanitar hüquq, xüsusilə Cenevrə konvensiyalarının kobud şəkildə pozulmasıdır.

"Ermənistan xarici işlər nazirinin bu tədbirə qatılması bir daha onu göstərir ki, Ermənistan münafiqşənin danışıqlar yolu ilə həllində maraqlı deyil və Ermənistan işğala əsaslanan status-kvonu saxlamaq və möhkəmləndirmək, məqsədyönlü şəkildə Azərbaycanın işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ və digər ətraf rayonlarının ilhaq etmək siyasətini həyata keçirir", - deyir H. Hacıyev vurğulayıb.

Tovuzda ağır qəza; ana öldü, 3 övladı xəsarət aldı

Bakı-Qazax avtomobil yolunda ölümlə nəticələnən yol-nəqliyyat hadisəsi baş verib.

APA-nın qərb bürosunun verdiyi məlumata görə, yolun Tovuz rayonu Əyyublu kəndi ərazisində "QAZel" markalı yük avtomobili ilə "Ford" markalı minik avtomobilini toqquşub.

Nəticədə "Ford"un sürücüsü, Gəncə şəhər sakini, 1967-ci il təvəllüdü Həsənova Sevdə Tapdıq qızı dünyasını dəyişib. Onun övladları - 1995-ci il təvəllüdü Cəfərova Gülnarə Elsevər qızı, 1997-ci il təvəllüdü Cəfərova Maniya və 2012-ci il təvəllüdü Cəfərov Rəsul, habelə qayını, avtomobil idarə edən Cəfərov Aytəkin İsrail oğlu müxtəlif bədən xəsarətləri alıblar. Onlar Tovuz rayon Mərkəzi Xəstəxanasına yerləşdiriliblər.

Faktla bağlı Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsində araşdırma aparılır.

DİN vətəndaşlara müraciət etdi

Daxili İşlər Nazirliyi vətəndaşlara müraciət edib. DİN-in mətbuat xidmətindən musavat.com-a verilən məlumata görə, müraciətdə bildirilir ki, son vaxtlar vətəndaşlardan mülki-hüquqi öhdəliklərin icrasından yayınan borclu şəxs kimi axtarıb, habelə sərhəd keçməyə məhdudiyət siyahılarında adlarının olub-olmaması barədə məlumatları əldə etmək üçün nazirliyə müraciətlər daxil olur:

"Xatırladaq ki, bir müddət əvvəl mülki-hüquqi öhdəliklərin icrasından yayınan borclu şəxslərin axtarışının mərkəzləşdirilmiş uçotları ilə bağlı fəaliyyətin yaxşılaşdırılması və vətəndaş məmnunluğunun təmini məqsədi ilə DİN-in rəsmi veb saytında (www.mia.gov.az) yeni informasiya resursu yaradılıb.

İyun ayından etibarən istifadəyə verilmiş interaktiv pəncərə vasitəsi ilə vətəndaşlar mülki-hüquqi öhdəliklərin icrasından yayınan borclu şəxs kimi axtarıb, habelə sərhəd keçməyə məhdudiyət siyahılarında adlarının olub-olmaması barədə məlumatları əldə edə bilərlər".

Qeyd olunub ki, bunun üçün DİN-in mia.gov.az (http://mia.gov.az/?/content/liability) saytına daxil olmaqla, qeyd edilən elektron xidməti (Ölkədən gətirmək hüququ müvəqqəti məhdudlaşdırılmış borclular barədə məlumat) seçərək pəncərələrdəki müvafiq şəxsi məlumatları doldurub təsdiq etmək lazımi informasiyanı ala bilərlər.

Elan

Əliyeva Elmira Sahibovnaya 1995-ci ildə verilmiş, ünvan K. Mark prospekti 23 mənzil 23 (indi Ziya Bunyadov küçəsi 23 mənzil 23) 64259 nömrəli mülk geydiyyata vəsaiti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Əli İnsanov ciddi rejimli cəzaçəkmə müəssisəsinə köçürülüb

Həbsdə olan sabiq səhiyyə naziri Əli İnsanovun barəsində hökmdən kassasiya şikayəti verilib.

Vəkil Toğrul Babayevnin APA-ya verdiyi məlumata görə, şikayət Əli Məhkəməyə təqdim edilib. Yaxın vaxtlarda şikayət üzrə məhkəmə prosesi keçiriləcək.

Vəkil əlavə edib ki, Ə. İnsanov istintaq təcridxanasından 11 sayılı ciddi rejimli cəzaçəkmə müəssisəsinə köçürülüb. T. Babayev müvəkkili ilə görüşdüyünü və səhhətinin normal olduğunu deyib.

Qeyd edək ki, bir müddət əvvəl Qaradağ Rayon Məhkəməsində sabiq səhiyyə naziri Əli İnsanovun barəsində cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi yekunlaşıb. Hökmə əsasən, Əli İnsanov 7 il 5 gün müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Hökmdən verilən apelyasiya şikayəti təmin edilməyib.

Bir müddət əvvəl Ə. İnsanov barəsində Cinayət Məcələsinin 234.1-ci (satış məqsədi olmadan qanunsuz olaraq narkotik vasitələri və ya psixotrop maddələri şəxsi istehlak miqdarından artıq miqdarda əldə etmə və ya saxlama), 315.2 (Hakimiyyət nümayəndəsinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərəkən həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olmayan zor tətbiq etməklə müqavimət göstərmə, xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə əlaqədar ona və ya onun yaxın qohumlarına qarşı belə zor tətbiq etmə və ya zor tətbiq etmə hədəsi ilə hədələmə, bu maddədə göstərilən şəxslərə qarşı həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli olan zor tətbiq etmə) və 317-2.1-ci (Cəzaçəkmə müəssisələrində və ya istintaq təcridxanalarında saxlanılan şəxs tərəfindən qadağan olunmuş əşyaların hazırlanması, saxlanılması, gəzdirilməsi, daşınması və ya istifadəsi, eyni əməllər təkrar törədildikdə) maddələri üzrə cinayət işi başlanıb.

Ə.İnsanov 2005-ci ilin oktyabr ayında həbs olunub. O, dövlət vəsaitlərinin mənimsinilməsində və dövlət aktivlərinin qanunsuz özəlləşdirilməsinin təşkilində ittiham edilib. 2007-ci ilin aprel ayında əmlakı müsadirə olunmaqla 11 il müddətinə azadlıqdan məhrum olub. Ə. İnsanovun cəza müddəti ötən ilin oktyabr ayında başa çatırdı.

Son günlər Milli Mətbuat günü ərəfəsində ölkə başçısı İlham Əliyev tərəfindən jurnalistlərə mənzillərin verilməsi cəmiyyətdə ciddi müzakirə mövzusunda çevrilib. "Yeni Müsavat", bu mövzu, eləcə də medianın digər problemləri ilə bağlı teleqraf.com və publika.az saytlarının baş redaktoru Aynur Camalqızı ilə müsahibəni təqdim edir.

- Aynur xanım, iki gün öncə Azərbaycan mətbuatının 142 ili tamam oldu. Qocaman mətbuatımızın hazırkı durumunu necə dəyərləndirirsiniz?

- Əlbəttə ki, bayram əhval-ruhiyyəsidəyik. Bütün həmkarlarımızı bir daha Milli Mətbuat günü münasibətilə təbrik edirəm. 142 il öncə böyük mütəfəkkir Həsən Bey Zərdəbi bu millətin yoluna bir ocaq yandırdı. O Ocaq - "Əkinçi" qəzeti idi. "Əkinçi" qəzeti sözün əsl mənasında, Azərbaycan xalqının inkişaf mərhələsində həlledici rol aldı. Yolunuza işıq saldı, müstəmləkə taleyi yaşayan bir toplumun gövələrini anladı və Azərbaycan Demokratik Cümhuriyyətinə gedən yolu bəlişlətdi. Bu baxımdan, Azərbaycan mediasının yarandığı ilk gündən çox önəmli, çox mühüm bir missiyanı var: bu, yalnız xəbərcilik deyil. Bu, həm də maarifçilikdir! Millətin yolunu, məfkurəsini, düşüncəsini, dünyagörüşünü aydınlatmaqdır. O baxımdan mən böyük Zərdəbiyə və onun ardıcılları olan Mirzə Fətəli Axundova, Nəcəf Bəy Vəzirova, S.Ə.Şirvaniyə, Üzeyir Hacıbəyova, sadəcə, bir mətbuat yaradıcısı, banisi, yazar kimi baxmıram. Onlar bir fədai, aydın, inqilabçı idilər və onların başladığıları missiyanı yuxarıda dediyim kimi, bu millətə Şərqdə ilk demokratik cümhuriyyətin əsasını qoymağa təkan verdi. Bizim bütün azadlıq, müstəqillik, istiqalətiyyət arzulamızız "Əkinçi"dən doğub. Çağdaş mediamız da bu yolu davam etdirir. Şərəflə və ləyaqətlə! Bu iki kəlməni xüsusi vurğulamaq istəyirəm. Çünki son günlər, xüsusən də cənab prezidentin məlum sərəncamı ilə jurnalist həmkarlarımız mənzil paylanılmasından sonra sosial şəbəkələrdə jurnalistikada xidməti və haqqı olmayanların qarayaxma kampaniyasında fəallıq göstərən cavab olsun deyə, xüsusilə qeyd edirəm: bu ölkənin jurnalistləri illərdir az maşla, məişət problemlərinin ağırlığında əzilə-əzilə bu dövlətə sədəqətlə xidmət edirlər. Biz dövlətimizin yanında və qələmimizlə müstəqilliyimizin daha da möhkəmləndirilməsi prosesində iştirak edirik. Bu prosesdə az da olsa, qatqımız varsa, nə mutlu bizə. Bunu həmişə demişəm, bir daha xatırlatmaq istəyirəm: fikrimcə, peşəkarlıq, yoxsa vətənpərvərlik dilemması qarşısında qalası olsaq, biz jurnalistlər məhz ikincini seçməliyik. Çünki Azərbaycan Qarabağ konfliktini həll etməli olan bir ölkədir. Torpaqlarımızın 20 faizi işğal altındadır. Dünyada və yaxın ətrafımızda tərəfdarlarımız və tərəfdarlarımız azdır. Xristian dünyası Qarabağın Azərbaycandan qoparılab Ermənistanı verilmesini arzulayır. Bu mürəkkəb münasibətlər sistemində Azərbaycan kimi dövlətlərin öz müvazinətini saxlaması çox çətinidir. Sevindirici haldır ki, bunca müqavimətin, haqq-ədalətin bərpasını görməzlikdən gələnlərin mövcudluğu şəraitində Azərbaycan hakimiyyəti bu realığı xeyrimizə dəyişə bilir. Azərbaycan prezidenti nəinki Qarabağın Ermənistanı verilməyini, bu işğalla barışmayacağımızı, hətta vaxtilə Azərbaycanın alınaraq Ermənistanı ilhaq edilmiş ərazilərə də iddialı olduğumuzu bəyan edir. Bu, əlbəttə ki, çox qürurvericidir.

- Dövlət başçısının son günlərdə mətbuat işçilərinə ev bə

"Jurnalistlər bu ölkənin vətəndaşı deyilmi?"

Aynur Camalqızı: "Milli Məclisin üzvü olanda prezident İlham Əliyev mənə də ev bağışlayıb. Hazırda o mənzildə yaşayıram"

"... Xüsusən də cənab prezidentin məlum sərəncamı ilə jurnalist həmkarlarımız mənzil paylanılmasından sonra sosial şəbəkələrdə jurnalistikada xidməti və haqqı olmayanların qarayaxma kampaniyasında fəallıq göstərən cavab olsun deyə, xüsusilə qeyd edirəm..."

İşləməsi cəmiyyəti sanki iki yərə böldü. Sizin də dediyiniz kimi, bəziləri buna sevinməyə, jurnalistin ev almasının əleyhinə olanlar da var. Onlara sözlünüz nədir?

- İlk öncə ev alan bütün həmkarlarımızı, dostlarımızı, xüsusən də keçmiş iş yoldaşlarımız olan "Yeni Müsavat"çıları bir daha ürəkdan təbrik edirəm. Yeni evlərimdə könlü xoşluğu ilə yaşasınlar, xoşbəxt olsunlar. Mənə, insana bundan böyük və bundan gözəl hədiyyə ola bilməz. Mən özüm də 32 yaşına qədər kirayələrdə yaşamışam və bu çətinliyin nə demək olduğunu yaxşı bilirəm. Milli Məclisin üzvü olanda prezident İlham Əliyev mənə də ev bağışlayıb. Hazırda o mənzildə yaşayıram. Övladlarımız rahat, geniş evdə böyüyürlər və mən hər gün buna görə prezidentimə dua edirəm. Ömrümün sonunadək bu yaxşılığı unutmayacağam. Ev doğrudan da var-dövlət, zənginlik göstəricisi deyil. Ev rahatlıqdır. Evin varsa, çiyindən ağır bir yükün götürülməsi deməkdir. Xüsusən də Azərbaycan mentalitetində. Qızına elçi gələndə valideynlərin ilk sualı bu olur: oğlanın evi varmı? Yeni evə həddən ziyadə önəm veririk biz azərbaycanlılar. Normal şəraitli evlərdə yaşamaq hər kəsin haqqıdır, o cümlədən də biz jurnalistlər. Reallıqsa budur ki, hazırkı "kəmərlərin sıxıldığı" iqtisadi böhran şəraitində jurnalistlərin öz imkanları ilə ev almaq şansları aşağıdır. Azərbaycan prezidenti yüksək humanizm nümayiş etdirərək jurnalistlərin mənzil şəraitinin yaxşılaşdırılması məqsədilə binalar inşa etdirir. Keçən dəfə 156, bu dəfə

255 jurnalist mənzil sahibi oldu. Və bu ənənəyə çevrilməkdədir: artıq üçüncü binanın da təməli qoyuldu. Bunu yalnız və yalnız alqışlamaq lazımdır. Bu, prezidentin mediaya və jurnalistlərə verdiyi önəmdir. Azəminatlı ailələrə göstərdiyi həssaslıqdır, qayğıdır. Təəssüf ki, bu, bəzən düzgün qiymətləndirilmir. Xüsusən son günlər sosial şəbəkələrdə bəzi bəd-xahlar "axı niyə məhz jurnalistlərə ev verilməlidir" tipli statuslar paylaşsınlar. Məgər bu ölkədə yalnız jurnalistləri ev tikilib? Məcburi köçkünlərə, müharibə veteranlarına, şəhid ailələrinə, hərbiçilərə tikilən binalar... Onların sayını bilirsinizmi? Burada heç bir ayrı-seçkilik yoxdur. Mənzil ehtiyacı olanlara verilir. Bu, jurnalist də ola bilər, hərbiçi də, şəhid ailəsi də. Məsələyə xoşgörü ilə baxmaq lazımdır. Üst-üstə indiyədək 411 jurnalist evlə təmin olunub. Belə olmasaydı, siz çoxmu rahatlanacaqdınız? Biz buna sevinirik, siz də sevinin.

caqlar. Kim layiqlidir-layliq deyil, bunu siz müəyyən edə bilməzsiniz. Çünki şəxsi qənaətlə, zövqlə müəyyən edilmiş haqlılıq-layliqlilik dərəcəsi. Bunun üçün böyük bir komissiya işləyib, araşdırıb və bir siyahı formalaşdırıb. Bu siyahıya əsasən, ehtiyacı olanlar mənzillə təmin olundular. Elə bizim şirkətin 3 əməkdaşı - 3-ü də kirayədə yaşayırdı - ev aldı. Mən bu məsələyə hər kəsin şəxsi yox, ümumi kontekstdən baxmasını çox istədim. Fərqi nədir, o evlər publika.az-ın, "Yeni Müsavat" qəzetinin, yoxsa APA-nın əməkdaşlarına verilib. Əsas odur ki, onları hamısı, harada işləməsindən asılı olmayaraq, bizim həmkarlarımızdır. Mən 255 ailəyə sevinc və xoşbəxtlik bəxş etdiyinə görə prezident İlham Əliyevə təşəkkür edirəm!

- "Bundan sonra ev alan jurnalistlər əvvəlki kimi obyektiv olmayacaqları" iddiası ilə bağlı fikriniz necədir?

"Heç bir ali təhsili olmayan, jurnalistikaya heç bir dəxli olmayan şəxslərin asanlıqla domen adı qeydiyyatdan keçirib, kollektiv yalnız özündən ibarət olan sayt yaratması, tanınmış insanları, xüsusən yüksək vəzifəli məmurları yalan-böhtan xarakterli "yazı"larla şantaj etməsi yolverilməzdir"

Aydın məsələdir, eyni vaxtda bütün iddiaların arzusunu yerinə yetirmək mümkün deyil. Mənzillərin də sayı məlumdur, iddiaların da. Keçən dəfə almayanlar bu dəfə aldı, bu dəfə adı siyahıda olmayanlar gələndə istəklərinə qovuşa-

- Bu, absurddur. Əhəmiyyət vermək lazım deyil. Əvvəla, ev verənlər jurnalistlərdən bunu tələb etdirməyib. Ötən dəfə ev almış hansı jurnalistin fəaliyyətində, yazılarında bir dəyişiklik gördünüz? Kim dəyişəcək, Aygün Murad-

xanlı, Hüseynbala Səlimov, yoxsa Zahid Səfəroğlu? Sizi əmin edirəm ki, bu fikri ortaya atanlar özləri ev alsaydılar, heç vaxt bunu iddia etməzdilər. Əksinə, onlar ev alanları, ev verənləri ittiham etməkdənsə, reketçiliklə məşğul ola-ola özünü jurnalist hesab edənləri ifşa etsələr, cəmiyyətə daha çox xeyir verə bilərlər. Başqa sahələrdə çalışan insanlara da dövlət tərəfindən ev verilir. Amma bu heç vaxt müzakirə olunmur. Jurnalistlərə ev verilməsi niyə bu qədər müzakirə olunmalıdır? Onlar da bu ölkənin vətəndaşları deyillermi?

- Sizcə, hazırda mətbuatımızın ən böyük problemi nədir?

- Təbii ki, inkişaf varsa, problemlərin olması da qaçılmazdır. Azərbaycan da dünyanın bir parçasıdır. Dünyada gedən arzuların

gücləndirilməsini və hər yerindən duranın jurnalistlik iddiasının qarşısını almaq üçün müvafiq qanunvericiliyə bəzi əlavələrin edilməsini zəruri sayıram. Hər halda, heç bir ali təhsili olmayan, jurnalistikaya heç bir dəxli olmayan şəxslərin asanlıqla domen adı qeydiyyatdan keçirib, kollektiv yalnız özündən ibarət olan sayt yaratması, tanınmış insanları, xüsusən yüksək vəzifəli məmurları yalan-böhtan xarakterli "yazı"larla şantaj etməsi yolverilməzdir. Bu, jurnalistikanı, medianı çox ciddi şəkildə zədələyir...

- Bəs reklam bazarındaki vəziyyət sizi qane edirmi?

- Əlbəttə, qane etmir. Reklam gəlirlərimiz nəzərəcarpacaq dərəcədə azalib. Bunun bir səbəbi iqtisadi böhranla bağlıdır, digər səbəbi reklam verən şirkətlərin yeni

media anlayışına yetərincə önəm verməməsi ilə bağlıdır. Artıq klassik media sürətlə öz yerini yeni mediaya - onlayn portalara verməkdədir. İnformasiya almaq asanlaşır. Artıq xəbərləri öyrənmək üçün TV-lərin 1 saatdan bir yenilədikləri xəbər bülletenini gözləməyə gerek qalmır. İnsanlar onlayn xəbər portalını, saytları, sosial şəbəkələri vasitəsilə anında dünyanın istənilən yerində baş verən hadisədən xəbər tuta bilirlər.

O baxımdan, düşünürəm ki, reklam verən şirkətlər də bu realıqla, bu yeni situasiya ilə yaşamağa, işləməyə çalışmalıdırlar. Çünki artıq təhsilli, intellektli, işgüzar insanlar klassik televiziyaların qarşısında deyillər, dünya artıq onların ovcuna sığışacaq qədərdir.

- Yeri gəlmişkən, ölkədə çap mətbuatının sayı gündən-günə azalır. Bu duruma münasibətiniz necədir?

- Təəssüf ki, bu da reallıqdır. Bütün inkişaf etmiş ölkələrdə insanlar öz günlərinə səhər tezdən qəzet oxumaqla başlayırlar. Qonşu ölkələrdə coxtirajlı qəzetlər hələ də öz nüfuzunu, gücünü saxlayırmışdır. Azərbaycanda isə - mən bunu təəssüf hissi ilə deyirəm - insanların qəzet oxumaq vaxtı gündən-gündən azalır. Çox rahat şəkildə hər gün siqaretə pul xərcləyən insanlarımıza qəzet almaq-oxumaq istəmirilər. Bunu önleyəcək bir mexanizm varmı, deməyə çətinlik çəkirəm...

- Rəhbərlik etdiyiniz media qurumu ilə bağlı oxucuları nə kimi yeniliklər gözləyirsiniz? Yeni layihələriniz olacaqmı?

(davamı növbəti sayımızda...)

□ Nərgiz LİFTİYEVA

İyulun 22-də "Altun Saray" istirahət mərkəzində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun Azərbaycan Milli Mətbuatının yaranmasının 142 illiyi ilə əlaqədar elan etdiyi fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsində birinci yərə layiq görülmüş media nümayəndələrinin mükafatlandırılmasına həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlayan tədbirdə dövlət və hökumət təmsilçiləri, Milli Məclisin deputatları, diplomatik korpusların nümayəndələri, aparıcı yerli və xarici kütləvi informasiya vasitələri

nin rəhbərləri və müsabiqədə qalib olmuş jurnalistlər iştirak ediblər.

Tədbiri giriş sözü ilə açan fondun icraçı direktoru Vüqar Səfəri qonaqları və media

Mətbuat günü ilə bağlı müsabiqənin qalibləri mükafatlandırılıb

Qaliblər arasında "Yeni Müsavat"çılar da var

nümayəndələrini salamlayaraq milli mətbuatın yaranmasının 142-ci ildönümü münasibətilə onlara səmimi təbriklərini çatdırıb. Bugünlərdə Azərbaycan mediasının ikiqat bayram sevinci yaşadığını vurğulayan icraçı direktor iyulun 20-də Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin iştirakı ilə jurnalistlər üçün inşa edilmiş binada 255 jurnalistə mənзил verilmiş tarixi və əlamətdar hadisə kimi qiymətləndirib. V.Səfəri şəxsi vəsaiti hesabına mənзил almaq imkanında olmayan jurnalistlərin mənзил-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində atılan addımları - iki binanın istifadəyə verilməsini və sayca üçüncü binanın təməlinin qoyulmasını dünyada analoqu olmayan sosial layihə kimi dəyərləndirib və bu

humanist münasibətə görə ölkə jurnalistləri adından dövlət başçısına təşəkkürünü ifadə edib. Daha sonra o, 22 iyul - Milli Mətbuat günü münasibətilə keçirilən fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsinin nəticələri barədə məlumat verib.

Azərbaycan prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov tədbirdə çıxış edərək bildirib ki, builki bayram jurnalistlər üçün ikiqat əlamətdardır. Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin jurnalistlərlə görüşünün uzun müddət xatırlanacağı vurğulayan Əli Həsənov dövlət başçısının çıxışındakı mühüm məqamlara və mesajlara toxunub. Mənзилin bölgüsü zamanı Azərbaycan jurnalistikasında əməyi olan veteran jurnalistlərin də diqqətə alındığını

xatırladan prezidentin köməkçisi deyib: "Təəssüf ki, bir sıra veteran jurnalistlərə, bu gün fəaliyyət göstərən və ehtiyacı olanlara mənзил ayıra bilmədik. Onlar növbəti binada mənзилə təmin olunacaqlar".

Azərbaycanda əsaslı iqtisadi islahatların aparılması, qeyri-neft sektorunun inkişafı, əhalinin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, yoxsulluğun, işsizliyin tamamilə aradan qaldırılması istiqamətində prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə genişmiqyaslı fəaliyyətin həyata keçirildiyini bildiren Əli Həsənov deyib: "Azərbaycan dövlətinin sosial sahədə nəzərdə tutduğu proqramların, layihələrin heç biri təxirə salınmayıb. Son dövrdə qaçqınların və məcburi köçkünlərin problemlərinin həllində 1-ci vitse-prezident

xanım Mehriban Əliyeva başda olmaqla, ciddi fəaliyyət həyata keçirilir. Ümumiyyətlə, son dövrdə ölkəmizdə həyata keçirilən təşəbbüslər Azərbaycan mediası tərəfindən bir-mənəli şəkildə müsbət qarşılanır, dəstəklənir. Azərbaycan prezidentinin siyasətinin təməlinə Azərbaycan xalqı dayanır. Azərbaycan dövləti xalqın iradəsinə söykənərək bütün sahələr üzrə uğurlu fəaliyyət həyata keçirir. Əminlik ki, bunun nəticəsində xalqımız daim əmin-amanlıq şəraitində yaşayacaq".

Çıxışlardan sonra fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsinin qaliblərinə mükafatlar təqdim edilib. Mükafatçılar arasında "Yeni Müsavat"ın əməkdaşları da var.

Mətbuat Şurasının sədri, deputat Əflatun Amaşov Azərbaycan mətbuatına göstərdiyi yüksək diqqət və qayğıya, jurnalistlərin fəaliyyətinə verilən qiymətə görə prezident İlham Əliyevə KİV nümayəndələri adından minnətdarlığını bildirib. Mərasim konsert proqramı ilə davam edib.

□ **Hazırladı: NURLAN**

YAP-çı deputat jurnalistlərə qarşı kampaniyanı pislədi

Bəxtiyar Sadiqov: "Bu cür dəyərlə bir işə qarşı dəyərsiz kampaniya aparılır"

Ötən həftə prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə jurnalistlər üçün tikilmiş ikinci binada xeyli tanınmış imza sahibi mənзилə təmin olundu. Milli mətbuatın yaranmasının 142-ci il dönümü ərəfəsində jurnalistlər üçün yeni tikilmiş binanın rəsmi açılış mərasiminin keçirilməsi, mənзилə təmin olunan mətbuat nümayəndələrinin sevincinə sevinc qatdı.

Lakin bu layihəyə qarşı çıxıb, mənзил alan jurnalistlər barəsində sosial şəbəkələrdə qeyri-etik ifadələr işlədilər də oldu. Elə Azərbaycan Prezidentinin İctimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov da "Xəzər" TV-yə açıqlamasında bu kimi nüanslara toxunaraq bildirib ki, dövlətin jurnalistlərə ev verməsi təcrübəsi dünyanın heç bir yerində yoxdur. "Bu mənzillər cənab prezidentin Azərbaycan jurnalistlərinə hədiyyəsidir. Hədiyyəni isə heç zaman müzakirə etməzlər. Haqqı olmayanlar elə bağırılar ki, haqqı olanlar utanıb geri çəkilirlər. Prezidentin bu necib əməlinə qarşı kampaniyaya başlayıblar", - deyə o bildirib.

Məsələ ilə bağlı YAP-çı deputat, "Azərbaycan" qə-

zetinin baş redaktoru Bəxtiyar Sadiqov "Yeni Müsavat"a təəssüflə bildirdi ki, bəzən yaxşı işi də gözədən salmaq cəhdləri olur: "Kimsə öz şəxsi marağı, mənafeyi naminə kifayət qədər araşdırma aparmadan, hər kəsin bəyəndiyi, hamının dəstəklədiyi xeyirxah işin üzərinə kölgə salmağa çalışır. Təəssüf edirəm ki, bunu öz həmkarlarımız, jurnalistlər edirlər. Dünyanın heç bir yerində belə şey yoxdur ki, dövlət mənзил tikib təmir edə və jurnalistlərə verə. Bir məqama da diqqət çəkmək istəyirəm ki, Azərbaycanda müharibə əlillərinə, şəhid ailələrinə, qaçqın və məcburi köçkünlərə qisası, sosial müdafiyyə ciddi ehtiyacı olan insanlara ev verilir. Görün bütün jurnalistlə-

rin dostu cənab İlham Əliyev davam edir. Cənab prezident tapşırıq verdi ki, çox qısa müddətdə üçüncü bina da hazır olsun. Əlbəttə, kimsə hesab edə bilər ki, bu dəfə ona ev verilməli idi və ona qarşı haqsızlıq olub. Axı çoxsaylı müraciətlər edilib. Yaradılan komissiya çox böyük zəhmətlər çəkib, iş görüb, dəyərləndirmə prosesi olub. Mənə elə gəlir ki, darıxmaq lazımdır deyil və bu dəfə 255 insanın sevincinə şərik olmaq lazımdır".

davam edir. Cənab prezident tapşırıq verdi ki, çox qısa müddətdə üçüncü bina da hazır olsun. Əlbəttə, kimsə hesab edə bilər ki, bu dəfə ona ev verilməli idi və ona qarşı haqsızlıq olub. Axı çoxsaylı müraciətlər edilib. Yaradılan komissiya çox böyük zəhmətlər çəkib, iş görüb, dəyərləndirmə prosesi olub. Mənə elə gəlir ki, darıxmaq lazımdır deyil və bu dəfə 255 insanın sevincinə şərik olmaq lazımdır".

B.Sadiqov qeyd edib ki, əgər kimsə hesab edərsə ki, bu dəfə ev almalı idi, ancaq almayıb, yəqin ki, hökmən növbəti binadan onlara da mənзил veriləcək: "Kəmhövsələ olmağa ehtiyac yoxdur. Bu cür dəyərlə bir işə belə dəyərsiz kampaniya aparmaq lazımsızdır. Hər kəsi səbirli olmağa dəvət edirəm. Biz öz jurnalist həmkarlarımızın, dostlarımızın da yerinə sevinməli, onları təbrik etməyi bacarmalıyıq. Eyni zamanda bir qədər də şəxsi təmənnamızda səbirli olmağı bacarmalıyıq. Hər halda, bina tikilir və hesab edirik ki, bu gedişlə çox yaxın zamanda Azərbaycanda bir nəfər də olsun mənзилə ehtiyacı olan jurnalist qalmayacaq. Bu cür kampaniya aparmanın haqsız olduğunu bildirirəm".

Deputat xaricdə yaşayıb, ev alan jurnalistlərə qarşı sosial şəbəkələrdə qarşı çıxan şəxslərə də toxunub: "Bizim "beşinci kolon" deyilən zümrə var ki, onlar Azərbaycanın milli maraqlarını nəzərə almırlar. Bu kimi şəxslər yalnız öz şəxsi hikkələri ilə yaşayırlar və onlar üçün sadəcə olaraq, bəhanə lazımdır ki, Azərbaycanla bağlı mənfi fikir söyləsinlər. Hətta Azərbaycanın haqq işini də haqsız kimi göstərirlər. Onlar belə vətənpərvərdirsə, bu jurnalistlərin halına yanandarsa, o zaman elə ölkələrində yaşayıb, Azərbaycanda jurnalistikanın inkişafına kömək edərdilər. Bu gün onlar xaricə gediblər və bu cür əməllərlə məşğuldurlar. Məsələnin mahiyyətindən xəbərdar olsun-

lar, kimin haqlı, kimin haqsız olduğunu öyrənsinlər, seçimin necə aparılmasını, komissiyanın işini bilsinlər. Bunları bilmədən artıq əllərinə girəvə düşüb ki, Azərbaycanın imicinə kölgə salmaq niyyəti ilə nə işə bir kampaniya aparsınlar. Bu "beşinci kolon"un üzvləri barəsində çox danışmaq istəmirəm. Çünki onlar diqqətəlayiq insanlar deyillər. Onlar vətəninə üz çevirmiş və bu gün də anti-azərbaycançı şəbəkə olaraq, ölkəmizə qarşı mübarizə aparın insanlardır. Onların bu mahiyyəti apardıqları kampaniyanın da necə dəyərsiz, qərəzli, şər-böhtan kampaniyası olduğunu bir daha sübut edir".

B.Sadiqov hesab edir ki, prezidentin bu addımı ölkədə mətbuatın da inkişafına müsbət təsir edəcək: "Bütün bunlar göstərir ki, jurnalistlərə də diqqət və dəyər var. Cənab prezident özü qeyd etdi ki, bu dəqiqə jurnalistlərin elə bir imkanları yoxdur ki, onlar öz məvaciblərindən pul toplayıb, qısa müddətdə mənзил ala bilsinlər. Dövlət artıq bu istiqamətdə iş görür. İndi bəllidir ki, ümumdünya maliyyə sıxıntısı yaşayır. Ancaq bu da artıq aradan qalxmaq üzrədir və Azərbaycanda ilin ilk 6 ayında artıq iqtisadi sahədə böyük canlanma oldu. Bu, jurnalistlərin də güzəranına təsir edəcək. Getdikcə jurnalistlərin bütün sosial problemləri həm dövlət tərəfindən, həm də redaksiyaların genişləndirən imkanları baxımından öz həllini tapacaq".

□ **Əli RAIS**

S abiq müdafiə naziri Rəhim Qaziyev olke.az xəbər portalına geniş müsahibəsində keçmiş prezident Əbülfəz Elçibəy hakimiyyəti, Elçibəy hakimiyyəti dövründə milli təhlükəsizlik nazirinin birinci müavini işləmiş Sülhəddin Əkbər, Elçibəyin kürəkəni Aqil Səmədbəyli haqqında və digər məsələlər barədə qalmaqal yaranan açıqlamalar verib.

R.Qaziyev deyib ki, rus qoşunlarının Azərbaycandan çıxarılmasında Elçibəyin rolu olmayıb: "Düz 164 il Azərbaycanı tēpiyi altında əzən rus ordusunun ölkəmizdən çıxarılması haqqında rəsmi protokolla mən imza atmışam. Bunu Əbülfəz Elçibəy etməyib, mən etmişəm. İndi bunu Əbülfəz Elçibəyin adına çıxartmaq istəyirlər. Eybi yox, Allah canlarını sağ etsin! Amma rus qoşunlarının Azərbaycandan çıxarılmasında Elçibəyin rolu olmayıb. Bunu mən etmişəm. Sadəcə olaraq, həmin vaxtı dövlət başçısı Əbülfəz Elçibəy olduğu üçün onun adına çıxarırlar. Halbuki 14-15 mayda cəbhəçilər hakimiyyətdə olmayıb. Həmin günlərdə Azərbaycanda hərə-mərclik olub. Cəbhəçilər hakimiyyəti mayın 16-da götürüblər. Mən isə mayın 15-də rus qoşunlarının Azərbaycandan çıxarılması barədə sənədə imza atmışam. Əbülfəz Elçibəy hələ hakimiyyətə gəlməmiş mən Ağdərə əməliyyatını aparmışam. Adamin Allahı olar, axı bunlar nəyə görə mənimlə açıq müzakirələrə gəlmək istəmirlər? Arxamca gedib orada-burada səhv fikirlər söyləyirlər. Məgər mən nəyi səhv deyirəm? Əgər səhvəmsə, niyə onlar mənimlə üz-üzə oturmaqdan qaçır-lar? Əgər onlara xəyanət etməmişə, bəs nə üçün bunu məhkəmədə sübut edə bilməyiblər? Deyirlər, Rəhim Qaziyev torpağı satıb, xəyanət edib və sairə. Adama deyirlər ki, məgər Azərbaycanın ən ağır günlərində Ali Baş Komandan-prezident olaraq ölkəni atıb Kələkiyə mən getmişdim? Həmin dövlətin başında Əbülfəz Elçibəy, sağında İsa Qəmbər, solunda Pənah Hüseyn, Sülhəddin Əkbər dayanmışdı. Bu adamlar nə üçün özlərində günah görmürlər? Adamin abir-həyası olar. Mən nazir olanda da heç kəsin diktəsi ilə oturub-durmamışam. Ona görə də əleyhimə danışirlar".

R.Qaziyev sonra bildirib ki, 1993-cü ildə Əbülfəz Elçibəyin ən ağır vaxtında onun kürəkəni olan Aqil Səmədbəyli qaçıb Türkiyədə gizləndi: "Əgər Aqil Səmədbəyli yaxşı adam olsaydı, gəlib qayınatısının ağır vaxtlarında yanında olardı. Həmin fərarilər indi qəhrəmanlıqdan danışirlar. Aqil Səmədbəyliyə sual verirəm: Həmin vaxtı mənim 45 yaşım var idi və Qarabağda vuruşurdum. Bəs sən harada

Rəhim Qaziyev Elçibəyin kürəkəninə və Sülhəddin Əkbərə hücum etdi

Sabiq nazirə qarşı tərəfin reaksiyası sərt oldu; "Millətine, xalqına, torpağına xəyanət edən şərəfsiz ünsürdür"...

idin?"

R.Qaziyev Sülhəddin Əkbəri də ittiham edib: "1993-cü il fevralın 17-də keçirilən Milli Məclisin iclasında Sülhəddin Əkbər dedi ki, bizim əlimizdə telefon danışıqlarının səs yazısı var, Rəhim Qaziyev ruslarla əlaqələr saxlayır. Həmin iclasda Əbülfəz Elçibəy də iştirak edirdi. Mən ayağa qalxıb, Sülhəddinin ittihamlarına cavab verdim. Dedim ki, Sülhəddin Əkbər, mən 11 və ya 12 fevralda Ağdərədə idim, vəziyyət gərginləşmişdi. Həmin vaxt Gəncədən Şerbakla telefonla danışımışam. Şerbaka demişəm ki, vəziyyət ağırdır, mənə kömək elə, Ağdərədə vəziyyəti düzəldim. Şerbak da mənə bildirdi ki, cənab nazir, siz orada döyüşüb can qoyursunuz, ancaq Cəbhə hakimiyyəti sizi məhv etmək istəyir. Mən isə Şerbaka dedim ki, sən mənə indi kömək göndər, Ağdərədə vəziyyəti düzəldim, içimizdəki əclaflarla da danışıacam. Əgər bu telefon danışığından əlavə Sülhəddin Əkbərdə nə isə varsa, ortaya çıxartmasa kişi deyil. Əgər onlar düz olsalar, o zaman Sülhəddin kimi şərəfsizdən üzr istəməsəm, mən kişi deyiləm. Həmin Sülhəddin Əkbər Tibb Universitetinin 3-cü kursunda oxuyanda onu Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinə cəlb edən adam Fəxrəddin Təhmənov olub. Zaman keçəndən sonra Fəxrəddin Təhmənov Azərbaycanın milli təhlükəsizlik naziri olub, Sülhəddin Əkbər isə onun birinci müavini olub. Ona görə də Sülhəddinin satqınlığını tək mən yox, Qurban Məmmədov və bütün tələbə yoldaşları yaxşı bilir. Sülhəddin Əkbər "KQB"nin agenti olub. O, Əbülfəz Elçibəyin də yanında bilərəkdən oturmuşdu. Təsəvvür edin ki, bir adam haqqında gecə-gündüz şikayət və dedi-qodu danışıqda necə olur? Axırda beşinə inanmasan da, onun inanacağısan. Məni də gözəndən bu cür saldılar. Mən ilk istefa ərizəmi 1992-ci ilin so-

nunda, ikinci ərizəmi isə 1993-cü ilin noyabrında vermişəm. Heç biri qəbul olunmayıb. Səhvim şərəfsizlərin fitnəsinə uyub istefa verməyimdirdi. Gərək mən istefa verməyeydim. Bəzən cəbhəçilər deyir ki, guya məni istefaya göndəriblər və sairə. Əgər məni istefaya göndəriblərə, yalançının zatına lənət olsun! Mən istefa ərizəmi 17 fevral 1993-cü ildə yazıb getmişəm. Bunlar isə mənim istefamı 20-də qəbul ediblər.

Sonra deyirlər ki, guya fevralın 17-də keçirilən Milli Məclisin qapalı iclasında mənim xəyanətlərim açılıb. Ay şərəfsizlər, siz məni nə qədər çox istəyirsiniz ki, indiyədək o xəyanətləri açıb ortaya çıxara bilmirsiniz?"

Azad Demokratlar Partiyasının sədri Sülhəddin Əkbər Rəhim Qaziyevin cavabına layiq adam olmadığını bildirdi: "O bilir ki, ona heç bir ciddi adam cavab verməyəcək. Ona görə də böhtan və təhqir yağdırmaqla düşünür ki, bəlkə ona reaksiya verilsin. Çünki ona reaksiya verilməsi ona lazımdır. Bir şəxsə ən ağır cavab ona cavab verməməkdir. Onun ağzına gələni danışması bizim ona münasibətimizin düzgün olduğunu bir daha göstərir. Bugünlərdə mən saytlardan birinə geniş açıqlamalar vermişdim. Ermənistan-Azərbaycan münasibətinin əslində Rusiyanın Azərbaycana qarşı apardığı vəkəlet müharibəsi olduğunu demişdim, Ermənistanın kiçik düşmən olduğunu, Azərbaycanın böyük düşməninin Rusiya olduğunu açıqlamışdım. Mən gözləyirdim ki, bu açıqlamalara cavab gələcək. Mən böyük bir kitab yazmışam və bugünlərdə, inşallah, nəşr olunacaq. Rus kəşfiyyatının "Dövlət siyasətinin əsasları" adlı bu kitabın içindən artıq məlumatı şübhəsiz ki, var. Azərbaycandakı nəşriyyatlarda Rusiyanın agentura şəbəkəsinin olduğunu bilirəm. Ki-

tabda Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinin tarixi köklərindən tutmuş bu günə qədərki, dövr imkanlarını çərçivəsində obyektiv qiymətləndirilib. Mən buna görə də Rusiyadan assmetrik cavab gözləyirdim. Maraqla gözləyirdim ki, cavab hansı ünvandan gələcək. Görünür, onlar yeni üsul, yeni mənə, yeni adam tapa bilməyiblər. Ona görə də köhnə üsulla köhnə adamlarına qayıdılar. Adını çəkdiyiniz şəxsə mən 1993-cü ilin fevralında prezident Əbülfəz Elçibəyin də iştirak etdiyi qapalı iclasda sözümlü demişdim. O adam məhz mənim həmin qapalı iclasdakı çıxışmdan sonra istefa vermişdi. Ona görə də yaqın ki, heç vaxt məni unutmayacaq. O vaxt onun əlində Azərbaycanın silahlı qüvvələri var idi, arxasında da Rusiya kimi böyük dövlət dururdu. Mən o adama sözümlü onda demişəm. İndi o kimdir ki, mən ona cavab verim?! Mən ona o zaman faktlarla sözümlü demişəm. Maraqlıdır ki, üstündən 24 ildən artıq vaxt keçdikdən sonra niyə danışmağa başlayıb. Düşünürəm ki, onu danışdırırlar. Hesab edirəm ki, anonsunu verdim kitabım nəşr olunandan sonra mənə hücumlar daha da çoxalacaq. Narahət deyiləm, belə şeylərə öyrəşmişik".

Əbülfəz Elçibəyin kürəkəni Aqil Səmədbəyli isə "Yeni Müsavat" a bildirdi ki, Rəhim Qaziyevin əsassız danışdığını cəmi bir neçə fakt sübut edir: "Mən Türkiyəyə Elçibəyin milli kədr hazırlamaq üçün Türkiyəyə 1991-ci ildə göndərdiyi 50 nəfərlə bərabər getmişəm. 1993-cü ildə Kəlbəcər rayonu işğal ediləndə tələbə yoldaşlarımla bərabər təhsili buraxıb savaşa getmək üçün Bakıya gəlmişik. Məhz prezident Elçibəy tərəfindən geriye-Türkiyəyə təhsilimizi davam etdirməyə qaytarılmışıq. Mən 1999-cu ildə ailə qurmuşam. Gördüyünüz kimi, Qaziyevin iddiaları əsassızdır".

Əbülfəz Elçibəyin qardaşı oğlu Hürriyyəti isə sosial şəbəkədə Rəhim Qaziyevin Əbülfəz Elçibəy barədə dediklərinə sərt reaksiya verərək sabiq müdafiə nazirini "millətine, xalqına, torpağına xəyanət edən şərəfsiz ünsür" adlandırdı. O qeyd edib ki, Elçibəy bu cür münasibətdə, baxışda olan kəsləri Tanrı hər zaman rəzil edib və edəcək.

□ Etibar SEYİDAĞA

Freyd Putini necə yazardı?..

Hüseynbala SƏLİMOV

Bəli, Ziqmund Freydin bütün psixoloji - fəlsəfi konsepsiyasını bircə cümlədə belə ehtiva etmək olardı: insanın davranışı lap erkən uşaqlıqda topladığı təcrübədən asılı olur...

SSRİ çökəndə Rusiya prezidenti V.Putin artıq uşaq deyildi, çox mühüm dövlət postlarında çalışmışdı. Ona görə də Freydin yanaşmasını bilavasitə ona şamil etmək çətindir.

Amma ötən həftə maraqlı detal oldu. Soçidə uşaqlarla görüşən Rusiya prezidenti "Sizə ən çox təsir edən hadisə hansı olubdur?" sualına beləcə cavab verdi: "SSRİ-nin dağılması!"...

Əslində onun SSRİ-lə bağlı dediyi ilk sözlər deyildi bu. Müxtəlif vaxtlarda Putin bu məsələyə həmişə "ağrı" reaksiya verib. Ən maraqlısı isə budur ki, o, məsələnin siyasi tərəfinə diqqət yetirmir.

Ona görə ki, qonşu dövlətin rəhbərinin, özü də SSRİ-nin varisi sayılan dövlətin başçısının belə sözləri deməsi müəyyən mənada təhdiddir. Əslində SSRİ-dən danışıqda hər dəfə Putin qeyd etməlidir ki, bu, artıq bir keçmişdir və Rusiya da bununla hesablaşır, SSRİ-nin yerində yaranan yeni dövlətlərin suverenliyinə və ərazi bütövlüyünə hörmət edir.

Amma bunları qətiyyətin demir və azmış kimi, SSRİ-ni hansısa bir formada bərpa etməyin özünün siyasi istəyi və məqsədi olduğuna işarə edir...

Bir daha deyirik ki, rusiyalı siyasətçi G.Züqanovun SSRİ ilə bağlı müəyyən "narahatlıq" keçirdiyini "baş düşmək" olardı - ona görə ki, o, hökumət adamı deyil, müxalifətdir, Rusiya kommunistlərinin lideridir.

Hətta V.Jirinovskinin də bəzi sayıqlamalarını qulaqardına vurmaq olardı. Ən azı ona görə ki, yüz faiz əminliklə yaxın 20 ildə Rusiyada hakimiyyətə əsl demokrat gəlməyəcək və bu ölkə hələ xeyli müddət neoimperialistlərin nəzarətində qalacaqdır. Di gəl ki, ona da əminlik ki, Jirinovski kimilər də hakimiyyətə gəlməyəcək, çünki bütün hallarda siyasətin və siyasətçinin müəyyən sərhədləri olur və bu sərhədlər zaman keçdikcə daralır və yaxud genişlənmə bilər, amma heç bir halda nəhayətsiz ola bilməz.

Bunları niyə deyirəm? Qərribə olsa da, Azərbaycan prezidenti ilə görüşəcəyini mən elə V.Putinin öz dilindən eşitdim - həmin o görüşdə, yeni Soçidə uşaqlarla söhbət edərkən Vladimir Vladimiroviç dedi ki, bu gün prezident İ.Əliyevlə görüşəcəkdir.

Bir kiçik detal da oldu, amma bizim şərhçilər sonradan ona diqqət yetirmədilər. V.Putinin dediyi daha bir cümlədən başa düşdüm ki, bu adam Azərbaycan prezidenti ilə görüşünün asan keçməyəcəyini irəlilədən bilir.

Düzdür, görüş geniş şərh olunmadı. Amma bir daha deyirəm ki, mənə, asan danışığılar sırasından deyildi o...

Azərbaycanın prezidentinin V.Putindən tələb edəcəyi çox məsələlər vardı və bu adam həm Minsk Qrupunun həmsədri, həm də Azərbaycanın strateji tərəfdaşı olan ölkənin başçısı kimi çox məsələlərə aydınlıq gətirməli və hansısa arqumentlərlə rəsmi Bakını da sakitləşdirməli idi.

Adətən Ermənistanla və Azərbaycana münasibətdəki aşkar assimetriyanı izah etmək üçün ruslar elə də əziyyət çəkmir - deyirlər ki, sizinlə strateji müttəfiqiksə, Ermənistanla da hərbi müttəfiq. Yəni, simmetriya istəyirsinizsə, onda qoşulun bizim Kollektiv Təhlükəsizlik Təşkilatına, Avrasiya İttifaqına və daha, nə bilim, haralara...

O ki qaldı Minsk Qrupunun həmsədri olmaq məsələsinə, indi Dağlıq Qarabağ problemində yenidən dalana bənzər situasiya yaranıb. Elə bu yaxınlarda xarici işlər nazirlərinin Brüssel görüşü köhnə bir sualı yenidən gündəmə gətirdi: danışıqları bərpa etməyin heç mənası varmı?..

Bizə elə gəlir ki, prinsipcə, olar, amma həqiqətən real bir şeyin baş verməsi üçün gərəkdir ki, Ermənistanla təzyiq edilsin. Bunu isə heç kim etmir - nə Rusiya, nə də digər həmsədrilər...

Prinsipcə, Azərbaycan bunu edə bilər və belə gücü var. Amma ona imkan vermirlər. Təəssüf, müharibə yolu da hələ açıq deyildir. Ruslar ermənilərlə gah vahid hərbi komandanlığa keçir, gah birgə qoşun yaradır, gah da bu ölkədə ən müasir silahlarını yerləşdirirlər! Qoraz, Moskva dönüb olub Azərbaycanla Ermənistan arasında keçilməz bir qalxan...

Hətta adını bir az əvvəldə çəkdiyim V.Jirinovski deyir ki, bizim razılığımız olmadan Qarabağda müharibə ola bilməz. Bu isə o mənanı verir ki, əziz Azərbaycanlılar, Qarabağı silahla qaytaracağı da ağılnıza gətirməyin...

Vəziyyət qısaca belədir. Ruslar anlayırlar ki, Azərbaycana izahat vermək, kobud desək, onu dilə tutmaq getdikcə çətinləşir. Bəli, Moskva elə siyasət aparır ki, daha cidanı çuvalda gizlətmək olmur...

Mənzil bölgüsü mərkəzində adı ən çox hallandırılan 3 jurnalistdən biriyəm. Dostlar deyir, fikir vermə, baş qoşma. Deyirəm, elə olmaz, səslənən hər bir irad, qınaq, təmə, məzəmmət, ittiham öz cavabını almalıdır. Yox, hansısa fikrə cavabımız olmayacağına, cavab verə bilməyəcəyiksə, o fikirlərin həqiqət kimi qəbul edilməsi, ictimai rəyde oturması real olacaq.

Xəlid KAZIMLI

Əslində baş redaktorum Rauf Arifoğlunun təşəbbüsü, prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı (və təbii ki, öz arzusu) DÖVLƏTDən mənzil almağımın müəyyən söz-söhbətə səbəb olacağını gözləyirdim, amma ajiotaj doğuracağını gözləmədim. Rauf bəy öncədən xəbərdarlıq etmişdi. Özüm də bilirdim ki, ortada prezidentin ona "Əməkdar jurnalist" fəxri adını müşayiət edən döş nişanı (bəziləri qəsdən orden-medal yazırlar) təqdim etməsinə görüntüləyən şəkillərin hər gün pis niyyətlə sosial şəbəkədə paylaşılması faktı var. Demək, eyni şey yenə təkrar oluna bilər. Olundu.

Ancaq gəlin, məsələyə bir az gəndən gələk, məsələ, dünyaca ünlü, bənzərsiz disidentlərin həyatına baxaq.

Dissidentlər də dövlətdən ev alırdılar

Andrey Saxarov dövlətin verdiyi evdə yaşayırdımı? Yaşayırdı. Çünki küçədə, vağzalda yata bilməzdi. Amma o, yenə də dissidentlik edirdi, həqiqət bildiklərini deməkdən çəkinmədi. Saxarov uzun müddət sürgündə yaşadı, həbsdə yatdı. Çıxdı, SSRİ Al Sovetinin deputatı oldu. Bizim azərbaycanlı müxalifətlərin sevimli termini ilə desək, Kremləndən mandat aldı. Ancaq adam sona qədər dissident olaraq qaldı.

O birilər də eləcə. Hamısı dövlətin verdiyi evdə yaşayıb, dövlətin yaratdığı iş yerində işləyiblər. Amma vicdansızlıq etməyiblər, etməməyə çalışıblar. Nəyə görə bizimkilərə elə gəlir ki, dövlət bizə ev verib, mütəqə iqtidar düşərgəsinin adamı olmalıyıq, olacağıq, müstəqil ola bilmərik. Ümidvaram ki, müxalif yazarlara jest eləmiş iqtidar komandası onların öz vicdanlarını əleyhinə nəşə yazmalarına dair eyham belə etməyəcək.

Dövlətin verdiyi ev işə ölkənin sərvətlərindən jurnalistlərin payına düşmüş bir damladır. Allah hər kəsə qismət eləsin.

Bolşevizm kükrəyişi

Ancaq indilikdə bizdə cəmiyyətin bir hissəsində ciddi

bir bolşevizm ab-havası var. Bir qrup insanlar yerə bir cızıq çəkir, adamları o xəttin içinə salır, oblara nə cür danışmağı, necə yaşamağı, nəyi yazmaqta diktə edirlər. Kim özünü müstəqil sayaraq o xətdən çıxmaq, fərqli yol tutmaq istəsə, ona qarşı kütləvi şəkildə hücum keçirlər, qınayırlar, pisləyirlər, "xəyanətkar" adlandırılır.

O gün bir nəfər statusumun altına belə bir şərh yazmışdı: "İndən belə yazılarınızda sərt olmasanız, biləcəyik ki, bütün yazdıqlarınız elə mənzil üçünmüş".

Jurnalisti qadiator hesab etmək mərəzi

Mən ona cavab yazdım. İndi həmin cavabı bir qədər geniş formada burda da yazıram. Əziz həmvətən, mənim sizin qarşınızda hər zaman sərt tənqid yazacağım dair öhdəliyimmi var? Girovammı? Özüm qərar qəbul edə bilmərəmmi? Ömür boyu özümü, ailəmi təqib-təzyiqlərə məruz qoymağa borcluyammı? Siz amfiteatrlarda pop-korn yeyə-yeyə tamaşaya baxacağıңыз deyər, mən meydana ölənə, öldürülənə qədər qadiatorluq etməliyemmə? Kamikadzeyəm-nəyəm?

Düz tapdım. Bəziləri bizi kamikadze hesab edir. Qələmimizi, klaviaturamızı "şəhid kəməri"ne çevirməliyik, bunların "haqq işi" uğrunda gedib özümüzü fəda etməliyik - təqib olunmalıyıq, tutulmalıyıq, döyülməliyik və s. Əfv ərizəsi yazıb azadlığa çıxmağın "xəyanət" hesab edildiyi ölkədə yaşayırıq. Yox, yox, adam "haqq işi" uğrunda günə-gün yatmalıdır, ailəsi necə olur-olsun, dəxli yoxdur, "sınmaq" olmasın. İçəridən birtəhər çixandan sonra da adamı bükəlib kənara atırlar, belinə damğa basırırlar. "Bu da dözmədi" deyirlər.

Bu meydan, bu da estafet çubuğu, götürün

Kim istəyirsə, estafeti ona ötürürəm, buyursun, çixsin

meydana, istədiyi qədər fədakarlıq etsin. Fədakarlığa qalsa, bunu hər kəs etməlidir. Ancaq digər partiyadaşlarından fərqli olaraq öz komfort içində yaşayanların, övladlarını xaricdə oxutduranların kimliyini hər kəs bilir. Onlara hər şey olar, amma mən fə-

hallandırılır. Ay iki evləri varmış, ay restoranları, villaları varmış-filan. Bir çoxları da bu siyahını kopyalayır paylaşır. Sanki mühüm bir sirrin üstü açılıb (əslində bu "sirri"ni detalları KIV DF-yə təqdim olunan sənədlərdə yer almışdı).

qardaşıyla köməkləşərək ipotekayla balaca bir ev alıb. İllərdir, kredit ödəyirlər. Ona ev verilməsə 65 yaşına kimi kredit ödəməliydi. Yəni adam borc üzündən bir xoş gün görmədən, bir dəfə tətillik qocalıb gedəcəkd.

"dissident" öz dövlətindən mənzil alan jurnalistləri qınayır, töhmətləndirir, həтта söyür.

Biri var, hamını ucdantutma "şərəfsiz" adlandırır. Bu o adamdır ki, bacısını polis bölməsinə apararaq rəisə zəng edərək, "bacımı verdim sizə, nə edirsiniz, edin" demişdi. İndi şərəfdən danışır.

Ən qəribəsi odur ki, mənzil bölgüsünə dair siyahıdan haqlı və əsassız yerə narazı qalanların hirsini soyuyub, hidmətləri keçib, ancaq "dissidentlər" gündən-günə qızırlar.

Jurnalisti qadiator və "satqın" sayanların cığallığı

lar, artıq açıq təhqirə keçirlər. Qarşı edən, mənzilə sahib olanlara faciə, fəlakət arzulayanlar var.

20 milyon köynəyə də gedə bilərdi, ev də...

Nədir, nə baş verib axır? Bu ölkədə son illərdə dövlətdən mənzil alan qaçqınlara, idmançılara, hərbiçilərə, köçkünlərə indi də jurnalistlər qoşulub.

Bu xətti təqdir edərək daha da genişlənməsinə, bütün sosial qrupları əhatə etməsinə nail olmaq əvəzinə, elə qələmə verilir ki, sanki dövlət büdcəsi talanıb, dövlətə, millətə xəyanət edilib.

Ötən il tez-tez yazırdım ki, Madridin "Atletiko" klubunun oyunçularının köynəklərinin sinesində, arxasında "Land of fire - Azerbaijan" yazılmasına illə 20 milyon ödəməyin faydası yoxdur. Budur, həmin o 20 milyon manat jurnalistlər üçün tikilən 3-cü binaya sərf olunacaq.

Təşəkkür məsələsi

Təşəkkür məsələsinə gəlin, dünən sosial şəbəkədə oğlumun şəklini paylaşaraq yazmışdım:

"Tez-tez olur ki, oğlum bir işə buyururam, məsələn, su istəyirəm. Gətirir, alıb içirəm. Stəkanı ona qaytaranda görürəm, diqqətlə üzümə baxır. Soruşuram, nə var. Deyir, nəyisə unudun. Nəyi? - deyir. "Təşəkkür etməyi" deyir. Son yeddi ildə azı yüz dəfə belə hadisə olub. İndiki gənclər belədir... Atalarına belə güzəştə getməzlər".

Dediyim odur ki, sənə hörmət qoyana, xidmət göstərənə, təbrik edənə təşəkkür etmək adi nəzakət etiketidir, mədəniyyətdir, əksi isə qanaqsızlıq və nankorluqdur.

Bu mövzuda bu qədər bəsdir. Cığallıq edən olacağına, yenə cavabım olacağına. Onu da deyim ki, başqalarının vəkili deyiləm. Hər kəs öz şəxsinə yönələn ittihamlara cavab verməlidir - təbii ki, veriləcək cavabları varsa.

dakarlıq etməliyəm, "hakimiyyətni" adlandırıldığı qəzetdən ayrılıb işsiz qalmayam, ailəm maddi sıxıntı çəkməlidir. Bəlkə faydalı olacağına, bu da məqbuldur. Amma bir dəfə olar, iki dəfə olar. Xroniki şəkildə fədakarlıq etmək heç kəsin bacaraacağı iş deyil.

Həm də bu (insanlardan xroniki fədakarlıq tələb etmə) İŞİD-çi tənqidiyər. Onlar da öz övladlarını qoruyur, "şəhid kəməri"ni başqalarının belinə bağlayırlar.

Dözüm limiti

İndi müdrik-müdrük deyəcəklər, hər kəsin bir dözm limitini var, bununki da bura qədərmi. Qətiyyətlə deyil. Mənim dözm limitim yalnız bizə partiya mirzəsi kimi baxan şəxslərə qarşı tükənib. 24 illik xidmətin üstündən bir saniyədə xətt çəkə bilsəydim, partiyada qaldığı halda, onu "istefa vermiş" kimi qələmə verilsə, üstəlik, üzünə total şəkildə hücum keçib təhqir edilsə, demək, hakimiyyətə gələcəkləri təqdir edərək o adam qapı daldında qalacağıdır.

Sirləri "faş edən" siyahı

Bəziləri də siyahı paylaşdı, həmkarılarımızın adını

Bəlkə də adları çəkilənlərin içində doğrudan da iki, həтта üç babat evi olanlar var. Amma mən şəxsen tanıdığım, həyatlarını, məişət şəraitlərini bildiyim adamların "ikievlilik" olmasından yazacağam.

Ata evində, qardaş yanında yaşamaq evi olmaqdır? Deyil. 5-6 nəfərlik ailə ilə 30 kvadratmetlik mənzildə yaşamaq yaşamaqdır? Deyil. Bu, sadəcə, "gəcəlməyə yeri olmaq"dır, "baş üzərində tavana sahib olmaq"dır. O siyahıya adı salınanların əksəriyyəti bu cürdür.

Yataqxana hücrəsi ev sayılır mı?

Konkretləşdirək. Bir həmkarımız hələ 7-8 il öncə xanımından ayrılıb, yeni ailə qurub. O, əsl azərbaycanlı kişisi kimi evdən penceyini və bir çamadanını götürüb çıxıb, evi keçmiş xanımına buraxıb və özü kirayəyə köçüb. Sonra bir köçkün xanımla ailə qurub, hazırda onunla və yeni doğulmuş övladlarıyla birlikdə köçkün yataxanasına yerləşib. İndi bu adamı "ikievlilik" adlandımaq düzgündür mü?

Başqa bir həmkarımız

Götürək elə özümü...

Mən özüm 4 min dollar pul düzəldib ucqar qəsəbədə 30 kvadratmetrik "yuva" qurmaq üçün beş qəzetdə paralel işləmişəm. Birində redaktorluq etmişəm, köşə yazmışam, birində ("Mülkiyyət") ruscadan iqtisadi materiallar tərcümə etmişəm, o birində korrektorluq etmişəm, başqa birində ("Çağ") satirik səhifə aparmışam, həтта birində (Ejednevnie novosti) rusdilli olmasam da, rusca siyasi məqalələr yazmışam. Yetməyib, bir qohumdan borc alıb ailəmi yataqxana otağından xilas etmişəm (bu cür əziyyətlərə, əzabla qurduğumuz yuvanı kiməsə bağışlamağımızı gözləyənlər necə də haqsızdır. Bir neçə ilin içində "yuva" qurmaq istəyən gənclərin də bir az artıq çalışması və bir neçə il hövsələ etməsi lazımdır. Birdən-birə əldə olunan nailiyyətin dadı-duzu olmur, qədri bilinmir).

Başqa dövlətin verdiyi evdə oturub öz dövlətindən ev alanları pisləmək həyasızlığı

Amma yerli və xarici dissidentlər bu realıqları nəzərə almırlar. Özü uzaq və yad bir dövlətin verdiyi evdə oturan

Möcüzə baş vermədi. Ziya Məmmədovun 13 illik nazir vəzifəsinə son verilsə də, fəaliyyəti tam şəkildə yoxlanılmadı. Bütçə pullarının çəkiliş yollarında, tükülən beton-dəmir konstruksiyalı körpülərin üstündə itirilən izlərini araşdırmadılar. 30 il dağılmayacağı zəmanəti ilə çəkilən Bakı-Quba-Rusiya Federasiyası sərhədinə qədər beton yol 5 il sonra asfalt yamaqlar vurulmaqla gedis-gəliş üçün yararlı hala gətirildi. Yolda bu gün də yamaqurma işləri davam edir.

Səbəb sadədir - bütçədən bu məqsədlə ayrılan pulları siliblər. Yolun çəkiliş üçün podratçı şirkətlərə verilməli olan bütçə vəsaitlərinin böyük hissəsi yoxa çıxarıb. Yerdə qalınan isə podratçılar daha aşağı keyfiyyətli mal-material istifadə etməklə öhdələrinə götürdükləri işləri görüblər.

Hələ yol çəkiliş zamanı mətbuatda yeyintilər haqda yazılar, araşdırmalar dərc olunub. Azərbaycanın yol-nəqliyyat infrastrukturunu təsərrüfatdakı yeyintilərin əlamətləri tam cılıpaqlığı ilə ortadadır. Dağılmış yollara vurulan yamaqlar buna sübutdur. Həmin vaxt bu məsələlərə adekvat reaksiya verilməyib. İndi isə Ziya Məmmədov vəzifədə deyil. Haradadır istirahət edir, ayağını-ayağının üstünə aşırıb nazirliyi dövründə özünü küldürə bildiyi 100 milyonlarla vəsaitini idarə edir. Gec de olsa ölkədə onun fəaliyyətini araşdırmaq istəyində olan hüquq-mühafizə orqanlarının varlığı da nəzərə çarpmır. Əvvəldə onun çoxşaxəli korrupsiya fəaliyyətinin səsi uzaq İsveçdən gəlir.

İsveç Baş Prokurorluğunun Azərbaycan dəmir yolunun təchizatı tenderinə dair korrupsiya işi ilə bağlı apardığı təhqiqatın miqyası böyüməkdə davam edir. İstintaqa yeni şirkətlərin cəlb olunması haqqında məlumatlar gəlməkdədir. Artıq bu istintaq işində adı keçən şirkətlərin yerləşdikləri ölkələrin ən yüksək səviyyəli rəsmiləri məsələyə münasibət bildiriblər. Belə görünür ki, İsveç Baş Prokurorluğu Azərbaycan dəmir yolunun təchizatı tenderinə dair korrupsiya işi ilə bağlı apardığı təhqiqat hüquqi müstəviyi ilə yanaşı, siyasi müstəviyə də keçir. İsveç Baş Prokurorluğunun apardığı təhqiqat ölkəimizdə də diqqət mərkəzindədir. Bir müddət əvvəl hətta Ziya Məmmədov və Arif Əsgərovun ölkədən çıxışlarına qadağa qoyulduğunu haqda xəbərlər də vardı.

Səbət şefi kimi işsiz qalan nəqliyyat nazirinin müavini Arif Əsgərovun adı İsveçin "Bombardier" şirkətinin adı keçən 56 milyonluq yeyintidə hallanırdı. 2004-2015-ci illərdə "Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin (QSC) sədri vəzifəsində çalışmış A.Əsgərovun adı daim böyük qalmaqlarda hallanırdı. Hətta 2013-cü ildə bu qalmaqlar üzündən onun həbs ediləcəyi də gözlənilirdi. Həmin il QSC-də külli miqdarda, daha dəqiq desək, 48 milyonluq yeyinti faktı aşkarlandı, Baş Mütə-

şəkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsinin əməkdaşları QSC-nin marketinq şöbəsinin rəisi Arif Əsgərovun baldızı oğlu Rahib Hüseyinovu həbs etdi. R.Hüseyinov 48 milyon manat dövlət əmlakını mənimsəməkdə ittiham olunurdu. Az sonra məlum oldu ki, R.Hüseyinovu qabağa verib həbs etdirən də A.Əsgərovun özü olub. O bu

temin tətbiqi dörd mərhələdə həyata keçirilməlidir, prosesin özü isə tam olaraq 2017-ci ildə başa çatmalıdır. Müqavilə imzalanarkən "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC Nəqliyyat Nazirliyinin tərkibində idi və bu struktura Arif Əsgərov rəhbərlik edirdi. Artıq "Bombardier" şirkətinin əməkdaşının barəsində 2 həftəlik

nəzər sayəsində "otkat" alıblar. İsveç hüquq-mühafizə orqanları diqqəti belə faktı yönəldir ki, 2013-cü ildə "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin elan etdiyi həmin tendere "Bombardier" şirkətindən başqa bir neçə şirkət də qatılmışdı və onlar xeyli aşağı qiymət təklif etmişdilər. Lakin müqavilə "Bombardier"lə bağlanıb. Həmçinin üzə

oxdur. MMC-nin ləğv edilmiş Nəqliyyat Nazirliyinin tabeliyində olan qurumlarla, "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC ilə maliyyə əməliyyatları olub. Həmin maliyyə əməliyyatları vaxtla araşdırılmağa başlayanda Rahib Hüseyinovu qabağa verməmişdilər. Susması üçün isə əllərindən gələni edirdilər. Hamı bildirdi ki, "Azərbaycan Dəmir Yol-

C ünvanında "İsmayıl oğlu" MTK-nın inşa etdiyi hündür mərtəbəli binanın II ala qapı, 6-cı mərtəbəsində 2 mənzili alaraq birləşdirib və hazırda orada təmir işləri ilə məşğuldur.

Respublika Baytarlıq Laboratoriyasında direktor müavini işləyən dayısı oğlu Elşad daima xaricdə turist səfərindədir. Xidmətin heyvan məhsullarına nə-

Ziya Məmmədovun müavini ilə qudası həbsdən qurtula bildi

Arif Əsgərovun "Bombardier" bombası partlamaq ərəfəsində; Heydər Əsədovun baş baytarı 2 ilə milyonçular klubuna üzvlüyə qədər "şişib"

Ziya Məmmədov

Arif Əsgərov

yolla oğlu, "Liman Group" şirkətinin rəhbəri Elnar Əsgərovun məsuliyətdən kənarı saxlanması bacardı. Bu yaxınlarda "Yeni Müsavat" bu haqda yazandan sonra A.Əsgərov üzə çıxdı və dedi ki, onu bu iş üzrə istintaqa çağırmaq olmaz.

Bu qalmaqallı olayın toz-tozanağı yatmamış, bir neçə gün əvvəl İsveç məhkəməsi Kananın beynəlxalq nəqliyyat infrastrukturunu şirkəti olan "Bombardier"-in bu ölkədəki törəmə şirkəti "Bombardier Transport-tion"un əməkdaşı olan Rusiya vətəndaşını həbs edib. "Bombardier" şirkətinin bir neçə top-meneceri "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC ilə 2013-cü ildə bağlanmış müqaviləyə görə Azərbaycanın vəzifəli şəxslərinə 56 milyon dollar ötürülməsi-nə dair sövdələşmədə iştirak ediblər.

Bu məsələ ilə bağlı Arif Əsgərov nə deyə bilər?

Çünki bu dəfə də yeyinti qalmaqlarında mərkəzi fiqur kimi onun adı hallanırdı. Söhbət "Bombardier"lə Bakı-Böyük Kəsilik dəmir yolu xəttinin signal sisteminin modernləşdirilməsi ilə bağlı 2013-cü ildə imzalanmış müqavilədən gedir. Müqaviləyə əsasən, şirkət uzunluğu 503 km olan dəmir yolunda "Interflo 200" signal sisteminin quraşdırılmasıdır. İşlərə layihələndirmə, istehsal, çatdırılma, montaj, yoxlama və xətt üzrə "Interflo 200" signal sisteminin istismara verilməsi daxildir. Sis-

həbs-qətimkan təciri seçilib. Həbs olunan Yevgeni Pavlovdur. Onun vəkilləri bildiriblər ki, o və "Bombardier" şirkətinin bir neçə top-meneceri Azərbaycanla korrupsiya sövdələşməsində ittiham olunurlar. Böyük yeyinti faktlarını üzə çıxaran isə İsveçin SVT telekanalı, TT agentliyi və "Radio Canada", habelə mütəşəkkil cinayətkarlıq və korrupsiya araşdırmaları üzrə jurnalüstü Mərkəzi OCCRP-dir. Jurnalistlər aşkara çıxarıblar ki, "Bombardier" şirkəti ilə "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC arasında bağlanmış müqaviləyə əsasən, 46 signal avadanlığı birbaşa Azərbaycana göndərilir, ancaq pullar Londonda qeydiyyatdan keçmiş, nə ofisi, nə ünvanı, nə telefon nömrəsi olmayan hansısa şirkətə köçürülür. Sövdələşməyə əsasən, signalizasiya avadanlıqlarının təchizatı iki ayrı müqavilə əsasında həyata keçirilir. Birinci müqavilə üzrə "Bombardier" şirkəti tərəfindən "Ebilock-950" signalizasiya avadanlığı 126 milyon İsveç kronuna Londonda qeydiyyatdan keçmiş həmin "Multiserv Overseas" şirkətinə satılır, həmin şirkət isə avadanlığı bu dəfə 5,5 dəfə baha qiymətə, yəni 695 milyon krona və ya 104 milyon dollara Azərbaycana satır. İsveç prokurorluğu bildirir ki, Azərbaycan məmurları "Bombardier" şirkəti ilə bağlanmış müqavilədən bu fırıldaq mexa-

çıxıb ki, müqavilə üzrə işlərin görülməsi zamanı 56 milyon dollar Azərbaycan məmurlarına ötürülüb. Bu məmurların kimliyini bilmək üçün Artur Konan Doyleun əsərinin qəhrəmanını Şerlok Holmsa ehtiyac varmı?

Məlumatla görə, Arif Əsgərovun ortancıl oğlu, 1988-ci ildə təvəllüdü Ürfan Əsgərov Türkiyə Respublikasının vətəndaşı ilə evlidir. Həmin xanım sabiq türk diplomatlarından birinin qızıdır. Ürfan Əsgərovun qayınatasının son iş yeri isə Türkiyə Respublikasının Vyanadakı səfirliyi olub. Ehtimal edilir ki, Arif Əsgərov qudasının Türkiyənin rəsmi dairələrindəki əlaqələrindən yararlanaraq üzleşdiyi problemlərdən qurtarmağa çalışır. O həm özünü, həm də sabiq şefini xilas etməyə yollar arıyır.

Bundan başqa, mətbuatda Arif Əsgərovun və Ziya Məmmədovun yaxınlarının "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-dəki fəaliyyətlərini əks etdirən faktlar da bir-iki deyil. Məsələn, Ziya Məmmədovun oğlu Anar Məmmədovun, Arif Əsgərovun oğlu Elnar Əsgərovun yaxın adamı hesab olunan Xəyal Camal oğlu Rəhimovun bir zamanlar rəhbərlik etdiyi "Real Təmizlik" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti Birləşmiş Ərəb Əmirliyində yaradılmış "ZQAN Holdings Limetd" şirkəti tərəfindən təsis edililib. Bu şirkətin Ziya Məmmədovun ailə şirkəti olmasını sübut etməyə ehtiyac

olmur. QSC-nin kiçik bir şöbə müdiri böyük maliyyə yeyintilərinə özbaşına qol qoya bilməz. Hətta istintaq materiallarında elə hallar vardır ki, həmin dələduzluq hərəkətilə nəinki Rahibin iştirakı, hətta heç onun izi-tozu belə olmadığı görünürdü. Amma son nəticədə məsələ kiçik bir şöbə müdirinin üzərində cəmləndirilib ört-basdır olunmasına nail olundu.

Z.Məmmədovun "vurulması"ndan sonra onun qudası, kənd təsərrüfatı naziri Heydər Əsədovun da tutduğu vəzifədən çıxarılacağı, həbs ediləcəyi haqda məlumatlar yayılırdı. Amma gələn məlumatlar onu deməyə əsas verir ki, H.Əsədovun da başı üzərindən "qara bulud"lar çəkilib.

Təkcə H.Əsədovun Dövlət Baytarlıq Nəzarəti Xidmətinə rəhbər gətirdiyi Azər Süleymanovun fəaliyyətinə diqqət etmək kifayət edir ki, durum aydınlaşsın. H.Əsədov A.Süleymanovu həmin vəzifəyə 2 il əvvəl gətirsə də, gələn məlumatlar onu deməyə əsas verir ki, o, artıq milyonçular klubunun qapısını ürəklə döyə, içəri keçib yuxarı başda otura bilər.

Verilən məlumatla görə, A.Süleymanov qısa müddətdə Göygöl rayonunda böyük ev, "Karusel" İstirahət Mərkəzi inşa etdirib, Mehdiabadda böyük vilasın tikintisini və təmirini də başa çatdırıb. Qardaşı Azad Süleymanovun adına Binəqədi rayonu S.S.Axundov küçəsi, 7

zarət şöbəsinin sektor müdiri qanunvericiliyə zidd olaraq dövlət qulluğu komissiyasından keçmədən 3 ildir qanunsuz müqavilə ilə vəzifə tutan Aydın Hüseyinov isə "daxili bazar koordinasiya" edir. Belə ki, Aydın Hüseyinov şirkətlərin istehsal etdiyi heyvandarlıq məhsullarının xaricə ixrac etmək üçün baytarlıq-sanitariya vəziyyətini guya ki, monitorinq etmək məqsədilə hər qeyri-ış gününü, gizlinca, respublikanın rayon və şəhərlərində fəaliyyət göstərən istehsal müəssisələrinə göndərilir və iş gününü isə heç bir şey olmayan kimi öz işinin üstündə olur.

Onun belə səfərlərindən sonra həmin şirkətlərin xaricə məhsul çıxartmaq məqsədilə reestrə daxil edilmək üçün Dövlət Baytarlıq Nəzarəti Xidməti tərəfindən vəsatət verilir. Bu səfərlərin iş günlərindən kənar olması həm də ortada qanundan kənar fəaliyyətin olmasına dəlalət edir. Mətbuatda yazılanlara görə, Aydın Hüseyinov ölkəyə Rusiyanın Stavropol, Moskva vilayəti, Rostov, həmçinin İran və s. dövlətlərdən quşçuluq məhsulları idxal edən iş adamlarının başına olmanın "oyunları" gətirir. "İxrac edən ölkədə quş qripi var" deyərək əvvəlcə məhsulun Azərbaycana buraxılmayacağı səhnsini "qurur". Təlimata görə quş qripi baş verən ocaqdan 10 km radiusunda olan ərazidən quşçuluq məhsulu çıxarılmalı deyil. Ancaq idxal sənədlərdən də gördüyü kimi, iş adamlarının ölkəyə idxal etdiyi məhsullar xəstəlik baş verməmiş ərazidən 100 km məsafədə olan təsərrüfatdan çıxır. Belə olan halda 100 km məsafədə istehsal olunmuş quş məhsullarına heç bir məhdudiyət qoyulma bilməz. Aydın Hüseyinov və Azər Süleymanov tandemi bundan maddi maraqlar çərçivəsində manipulyasiya edərək böyük pullar qazanır. Bu, yalnız aysberqin görünən təbəqəsidir.

Heydər Əsədovun baş vəzirlərdən xəbərsiz olmasını söyləmək üçün sadəcə, sadəlövh olmaq vacib şərtdir!

☐ Elşən BALAXANLI

Dünyamin müəllimin dünyası

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Ölkəmizdə qanunçuluğun möhkəmlənməsi prosesi sürətlə davam edir. Elə Dövlət Statistika Komitəsinin ilin ilk 5 ayı üçün rəqəmlərində də bunun əlaməti aydın görünmüşdü. Yazmışdılar ki, Azərbaycanın sement və sement klinkerləri idxalı ötən ilin uyğun (bunu "müvafiq" yazan jurnalistlərin başına müvafiq ağırlıqda daş düşsün, sonra biz o daşları yığıb jurnalistlər üçün növbəti binamı tikək, ilahi, amin!) dövrünə nisbətə 91,5 faiz azalıb. Yəni istəsələr bunu 91, ya da 92 yazardılar. Ancaq dəqiq olsun deyə, sən, mən, o, xaricdə yaşayan ermənipərəst qüvvələr, daxildə sürünən azərbaycan-pərəst zəhmətkeşlər - uzun sözün qıssası, hər kəs inansın deyə o sifir tam onda beşi də göstəriblər.

Vallah, halal olsun. Dama-dama göl olar, sifir tam onda beşlər yığıla-yığıla gölməçə. Anasına bax qızını al, Statkomuna bax respublikanı. Nəşə, çox bambılıq etmək lazım deyildir. Bizim tema ciddi temadır. Unutmamış onu da yazım ki, DSK-nın məlumatına görə, bizim qara metal çubuqları idxalımız da ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətə 28,4 faiz azalmışdır. Bu, lap dəqiq hesablanıb. Açıq, qara metal çubuqları neyləyirlər, kimi döymək, kimin gözüne soxmaq üçündür, heç məlumatım yoxdur. Bilənlər bilməyənlərə desinlər - həmişəki kimi. Sözün düzü, mən heç sement klinkerinin nə olduğunu da bilmirəm. Misir müəllim təhsil naziri olanda belə vacib şeyləri bizə öyrətmirdi, Allah belasını versin, inşallah.

Bax, biz sementi xaricdən niyə az alırıq? Çünki özümüzə dəxildə sement qayıрмаğı əməllicə öyrənmişik. Naxçıvandan Qazaxa, Bakıdan Şəkiyə qədər hər yerdə sement zavodumuz açılıb. (Axırını bəxtəbəxt yazdım, yoxdursa şəkillər inciməsin. Paxlava bişirmək üçün sement vacibdir, görün neyləyirsiniz). Dünya tarixi də göstərib ki, hansı ölkədə sement çoxdursa, orada dövlətçilik mütləq möhkəm olur. Elə AzTV-nin aparıcısı demişkən, "götürək İtalyanı". Orada görkəmli humanitar təşkilatardan biri olan "Koza Nostra" öz dostlarını, bəyəndiyi, qiymətləndirdiyi adamları adətən tikintilərin bünövrəsində sementləyirdi, heç kim də tapa bilmirdi. Gələcək nəsillər üçün binaların bünövrəsinə kapsul yazıb atmaq elə İtalyan həmkarlarımızdan qalmışdır. Söz-gəlişi, ilin ilk beş ayı ərzində bizdən ən çox mal alan xarici dövlət İtalya olmuşdur - 21,2 faiz. Hətta Türkiyə 13,3 faizlə ikinci yerdə gedir. Bu qəribə rəqəmin sirri ondadır ki, bizim neft İtalyadakı bazardan dünyaya satılır. Yoxsa düşünməyin İtalya bizim hansısa mallara aşıq olmuşdur (bir nəfər, nəhayət, bu DSK hesabatını əlimdən alsın. Ömrümü yedi).

Qayıdaq dövlətçiliyin möhkəmlənməsinə. Bizdə hazırda qanun qarşısında hər kəs bərabərləşibdir. Bəziləri hətta daha çox bərabərləşib, ancaq bizim tema hələlik bu deyil. Dünyəni Ağır Cinayətlər Məhkəməsi keçmiş deputat, biznesmen Dünyamin Xəlilovu 13 il azadlıqdan məhrum etdi. Dünyamin müəllim Beynəlxalq Bankın zibilinə düşən qrupun üzvüdür. O, bankdan kredit alıb basıb yeməkdə suçlanır. Dünyamin müəllim məhkəmədə son sözündə deyib ki, o, heç bir pul görməyibdir. Kimlərsə onun adından bankdan pul götürüb xaricdə obyektlər açmış. Ya da açmalıymış. O sirri, həmin adamları Dünyamin müəllim deyə bilərmidi? Deməz, əlbəttə. Guya biz neft pulu görmüşük? Ancaq bu dəqiqə hərəməzin xarici banklara 700 dollar borcumuz vardır.

Deputatlar, generallar tutulursa, nazirlərə cinayət işi açılsa, bunlar qanunçuluğun tənənəsidir. Ta bizə ayrı nə lazımdır? Dünyamin müəllimin obyektlərindən biri tam adına uyğun idi: "Qlobus plaza". Axı qlobus elə dünyanın modelidir. İndi Dünyamin müəllim içəridə balaca qlobuslar düzəldəcək, türmə idarəsi də onları bizə - bayır türmənin sakinlərinə satacaqdır, hamı məmnun qalacaqdır.

Yazını da elə bu xoş ovqatla bitirirəm.

İyulun 22-də Rusiya prezidenti Vladimir Putinlə Azərbaycanın dövlət başçısı İlham Əliyev arasında Soçidəki görüş hər iki ölkənin KİV-lərində ciddi müzakirə olunmaqdadır. Görüşün formatı diplomatik dildə "qalstuksuz görüş" adlandırılır ki, bu da adətən iki yaxın ölkənin, iki dost prezidentin görüş formatına daha uyğundur.

Mətbuat üçün qısa açıqlamada aydın oldu ki, prezidentlər ikitərəfli münasibətlərdən tutmuş regional və dünya siyasəti ilə bağlı müzakirədə ikinci-üçüncü tərəflərin iştirakı olmadan üz-büz danışmaq formatını seçib. Rəsmi təbliğat görüşlə bağlı xüsusən bir məqamın üzərində dayanır: münasibətləri korlaya biləcək üçüncü tərəfin. Üçüncü tərəfin isə erməni lobbisi və onun təsiri altına düşmüş Rusiya məmurları olduğuna açıq işarələr var. Yeni görüş zərurəti ilə bağlı ilk ipucu odur ki, xüsusən Azərbaycan tərəfi üçün qüvvənin münasibətlərə xələf gətirməsindən narahatdır. Bu kontekstdə Ümumrusiya Azərbaycanlıları Konqresinin bu ilin mayında qeydiyyatının ləğvi önə çəkilir. Bu barədə istər rəsmi, istərsə də qeyri-rəsmi səviyyədə bir neçə aydır ki, danışılır və Moskva rəhbərliyi üçün yenilik deyil. Fəaliyyət dairəsindən asılı olmayaraq, hansısa təşkilatın qeydiyyat məsələsi, və ya erməni lobbisinin vaxt-səhvəni prezidentlərin şəxsi görüşü üçün səbəb ola bilermidi? Azərbaycan prezidenti bu aylar ərzində bu mövzuda danışmayıb, çünki yenə də təkrar edirik ki, dövlətlərarası münasibətlər fonunda ÜAK-ın qeydiyyatı gələcək əməkdaşlığa hər hansı ciddi engel deyil. Eləcə də avantürüst bir bloggerin-həm də Rusiya vətəndaşlığı olan Lapşinin Bakıda mühakiməsinin Kremli guya narazı saldığı barədə aylardır ki, iddialar dolaşır. Lapşin Rusiya üçün heç kimdir, baxmayaraq ki, həm XİN, həm Bakıdakı rus səfirinin həbsxanada olmasından arada danışdırlar. Adam Qarabağa qanunsuz səfər edib, qanunlarınımıza nümayişkarənə hörmətsizlik edib. Guya Rusiyada adam öldürən və ya qanunu pozan Azərbaycan vətəndaşı üçün Bakı Moskvadan inciyir və ya izahatını istəyir? "Lapşin işi"ni böyükdən ermənilər, bir də ermənipərəst XİN əməkdaşları idi ki, onlar da danışır-danışır susdular. İndi Lapşin heç Azərbaycana da gərək deyil, aparıb lap Rusiyanın ucuz-bucaqsız çöllərində azadlığa buraxsınlar...

Prezidentlərin görüşünün baş tutduğu ərəfə isə daha diqqətə layiqdir. Birincisi, iyulun 22-də Amerikanın hər iki palatası həm Rusiyanın iri neft şirkətlərinə, həm İrana qarşı sanksiyaları müzakirə mərhələsini yekunlaşdırmışdı və sanksiyaların nələri nəzərdə tutduğu artıq Moskvaya belli idi. Həm Rusiya, həm İran Azərbaycanın yaxın qonşularıdır. Yeni sanksiyaların qəbul edilməməsi üçün Putin və administrasiyası neçə aydır çalışır, amma G-20 sammitində Donald Trampın görüşü də heç nəyi dəyişə bilmədi. Yeni sanksiyalar Rusiya neft-qaz şirkətlərinin fəaliyyətinin qısıtılmaqla yekunlaşdırılır, ən əsası Rusiyaya qaz kəmərlərinin tikintisi üçün yeni texnoloji ava-

Soçi görüşünün pərdəarxası: prezident İlham Əliyev önə çıxır

ÜAK-ın qeydiyyatı, eləcə də avantürüst bir bloggerin Bakıda mühakiməsinin Kremli guya narazı saldığı barədə iddialar gerçək deyil; Moskvada anlaşırlar ki, Azərbaycanın siyasi və iqtisadi məsələlərdə aşkar üstün mövqeyə çıxması Bakı ilə bir sıra mühüm məsələlərdə anlaşmanı vacib edir

danlıqların verilməsini qadağan edir. Dəniz dibindən çəkiləcək texnoloji avadanlıqları Rusiyanın öz gücünə əldə etməsi mümkündür. ABŞ isə həm "Şimal axını-2" və "Türk axını"nın tikintisində iştirak edən şirkətlərə sanksiyalar paketini nəzərdə tutan qanunu təsdiq edib. Ağ Ev rəsmisi bəyan edib ki, Tramp qanun layihəsini imzalayacaq. "Şimal axını-2" reallaşmasını Putin dövlətin əsas prioriteti hesab edir. ABŞ iyulun 25-də təsdiq ediləcək son sanksiyaların "Şimal axını-2"nin gerçəkləşməsinə imkan vermək olmadığını açıq etiraf edir. Belə bir vaxtda isə ABŞ Azərbaycanın əsas enerji proqramı olan "Cənub Qaz Dəhlizi"ni açıq dəstəyini artırır, Trampın Bakıya göndərdiyi iki məktub, İstanbuldakı neft-qaz sammitində dövlət katibi Reks Tillerson prezident İlham Əliyevlə görüşündə bu dəstəyi bir daha bəyan etməsi Rusiyaya narahat etməyə bilməz. Avropa Rusiyadan enerji asılılığını azaltmaq üçün Azərbaycan qazının əvvəl TAP, sonra isə TANAP layihələri ilə dünya bazarına çıxarılmasına hər cür dəstək verir.

Rusiyanın milyardlıq gəlir əldə edə biləcək projelərinin engələndiyi bir vaxtda Azərbaycana həm ABŞ-dan, həm də Avropa Birliyindən "yaşıl işıq" yandırılması Rusiyanı öz müttəfiqi ilə məsləhətləşməyə vadar edə bilər. Moskva "Cənub Qaz Dəhlizi"ni artıq engəlləmək gücündə deyil, milyardlar xərclənib, 40 faizə qədər kəmərin tikintisi yekunlaşıb. Putin bu məsələdə öz müttəfiqi Azərbaycandan bir qədər tələsməməyi, Rusiyanın öz kəmərlərini "berkitməyə" Niye Azərbaycan?

vaxt qazanmasını xahiş edə bilər.

Prezidentin son səfərlərinin trayektoriyası da diqqət çəkir, Azərbaycanın bu regionda hansı önəm daşıdığına bir daha göstərir. Polşaya rəsmi səfərdən sonra prezidentin Latviyaya səfəri Avropanın yeni düzənində Azərbaycana verilən önəm göstərir. Bu, tək enerji məsələləri ilə yekunlaşmış, Avropa Azərbaycanı mürəkkəb bir regionda öncül mövqeyə çıxarmağa çalışır, bunun üçün prezident İlham Əliyevdə siyasi iradə olduğunu da yaxşı anlayır. Yeri gəlmişkən, məhz Polşa və Latviya "Şimal axını-2"nin gələcək taleyində önəmli qərarlar verməyə sahibdir.

Moskvada da anlaşırlar ki, Azərbaycanın siyasi və iqtisadi məsələlərdə aşkar üstün mövqeyə çıxması Bakı ilə bir sıra mühüm məsələlərdə anlaşmanı vacib edir. Rusiya istər müttəfiqləri, istər rəqibləri ilə qaba dildə danışmaq zamanının keçdiyinin fərqiyyədir. Rusiyanın təsir imkanları olan keçmiş sovet respublikalarında yumşaq diplomatiya xəttini seçməkdən başqa yolu qalmayıb. İndi yeni müharibə ocaqları və işğal sənərləri Rusiyanın dünyada siyasi izolyasiyasını daha da genişləndirə bilər. Rusiyalı politoloqların Soçi görüşü haqda açıqlamalarında "Azərbaycanla dostluq və müttəfiqlik" mesajlarına üstünlük vermələri də bunun göstəricisidir.

"Rusiya haqda Avropanın qərar verən mərkəzləri nə düşünürlər" rəyini Azərbaycanın baxış bucağından dinləmək Putin üçün maraqlı ola bilməzmi? Niye Azərbaycan?

Ermənistan Moskvanın vassalıdır və Sərkisyanın Avropa gəzintiləri erməni lobbisindən pul qopartmaqdan o yana keçmir. Gürcüstan Qərblə o qədər yaxınlaşıb ki, onlar da Rusiyaya elə Avropa Birliyindəki mühafizəkar dairələrdən fərqli baxmırlar. Azərbaycan prezidenti isə balanslı siyasət aparır və bu və ya digər hadisələrə özünün obyektiv mövqeyi var.

Rusiya jurnalistlərindən biri Bakıda bu yaxınlarda etdiyi səfərdə prezidentlə görüşmüş və maraqlı bir faktı açıqlamışdır. O, prezident İlham Əliyevə istinadən "Rusiya yox, Putin Azərbaycanı satmaz" ifadəsini işlətməmişdi. Bu, ifadənin özü iki prezident arasında münasibətlərin hansı səviyyədə olduğunu bir daha göstərmişdi.

Bes prezidentlər hansı məsələlərdə razılığa bilərlər? Soçi görüşündə ən müxtəlif məsələlərin, sözsüz ki, Dağlıq Qarabağ probleminin həlli istiqamətində müzakirələr də olub. Rusiya Alixanlı hadisəsindən sonra Azərbaycanda müharibə ritorikasının artmasından narahatdır. Ermənistan Rusiyadan Azərbaycana müharibə variantından çəkəndirmək üçün az qala yalvarır ki, bunu Sərkisyanın yerli televiziyaya müsahibəsi də təsdiq etdi. Azərbaycan torpaqlarının işğaldan azad edilməsini istəyir.

Amma Soçi görüşünün əsas müzakirəsi, zənnimizcə, Qarabağ deyil, məhz Azərbaycanın Rusiyaya qarşı yeni və daha ciddi sanksiyaların verilməsi bir ərəfədə mövqeyinin bir daha dəqiqləşdirilməsi olub. İlham Əliyev isə dostlarını heç vaxt yarı yolda qoymur...

□ "Yeni Müsavat"

“Sərhədlərimizdə hər hansı bir terrorist dövlətin qurulmasına izn vermirik”

Türkiyə səfiri Erkan Özoral dan maraqlı Suriya açıqlaması “Suriya məsələsində bizim düşüncəmiz açıqdır. Türkiyə Suriyada demokratik, adil bir rejim istəyir”. Bu barədə “Yeni Müsavat”-a açıqlamasında Türkiyənin Azərbaycandakı səfiri Erkan Özoral bildirib.

Onun sözlərinə görə, Türkiyə insanların zülm görmədiyini bir Suriya istəyir, eyni zamanda sərhədlərinin isə yanında hər hansı bir terrorist dövlətin qurulmasına, hər hansı terrorist birliklərin olmasına izn vermir, izn vermək fikrində deyil: “Bizim siyasətimiz bundan ibarətdir. Bu siyasətimizi yürüdərək bizim yanımızda olanlar ola bilər, bizdən uzaq duranlar ola bilər. Amma biz bunu arzu edənlər kəslə əməkdaşlıq edirik”.

Hazırda Suriyada eyni anda birdən artıq savaşıq davam etdiyini vurğulayan səfir bildirdi ki, bir yandan İŞİD-lə mübarizə gedir, bir yandan Türkiyənin PKK ilə mübarizəsi Suriyaya gedib çıxır, bir tərəfdən Suriyada müxalif qüvvələrlə rejim arasında mücadilə gedir: “Dünyanın ən pis savaşıq iç savaşıqdır, qaradaşın qaradaşı öldürdüyü savaşıqlardır. Ona görə də bu savaşıqlarda “o onun yanında yer alır, bu onun yanında yer alır” deyə qalın xətlər çəkmək mümkün deyil. Çünki tərəflər hər gün dəyişir. Ona görə də burada önəmli olan sizin öz prinsiplərinizdir. Türkiyənin də öz prinsipləri var. Biz Suriya xalqının, bütün tərəflərin qəbul edəcəyi demokratik, adil bir idarətə istəyirik. Bundan başqa, sərhədlərimizin yanında terrorçu hürkütərin yuvlanması, fəaliyyətində olmasını istəmirik”.

□ E.SEYİDAĞA

Rusiya Hərbi Dəniz Donanmasının Xəzər flotiliyasının “Qrad Sviyajsk” kiçik raket gəmisi və “SB-45” xilas etmə yedək gəmisi iyulun 23-də Bakıya gəlib. Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi xəbər verir ki, gəmilərin səfəri Azərbaycanın Xəzər dənizindəki ərazi sularında keçiriləcək “Dəniz Kuboku-2017” beynəlxalq yarışlarında iştirak etmək məqsədi daşıyır. Azərbaycan, Rusiya, İran və Qazaxıstan hərbi gəmilərinin iştirak edəcəyi yarışlar avqustun 1-dən 11-dək keçiriləcək.

yişi hesab etmək doğru olmaz: “Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, Rusiya gəmilərinin Azərbaycana səfərləri dövlətlər arasında qarşılıqlı razılıq əsasında həyata keçirilir. Azərbaycan gəmiləri də ötən dövrdə Həştərxana dostluq səfərinə getmişdilər. Dənizdə Rusiya ilə Azərbay-

Rusiya hərbi gəmiləri Bakı sahillərində

Moskva Xəzərdə lider olduğunu kimə nümayiş etdirmək istəyir?

Xatırladaq ki, bu, Rusiya hərbi gəmilərinin son illərdə Bakı sahillərinə ilk gəlişi deyil. Keçən ilin sentyabrında Rusiya Federasiyası Xəzər Dəniz Donanmasının komandanı, kontr-admiral Sergey Pinçukun rəhbərliyi ilə “Uqlıç” kiçik raket gəmisinin Bakıya rəsmi səfəri olmuşdu. Rusiya nümayəndə heyəti Azərbaycan Respublikası Hərbi Dəniz Qüvvələri Komandanlığı ilə görüşmüş, Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində olmuş, eləcə də “ADEX-2016” 2-ci Beynəlxalq Müdafiə Sergisində iştirak etmişdilər. Gəminin şəxsi heyəti mədəni və tarixi abidələrlə tanışlıq məqsədilə Bakıda gəzintiyə çıxmaqla yanaşı, futbol üzrə yoldaşlıq görüşü də keçirmişdilər.

2013-cü ilin avqust ayında isə Rusiya prezidenti Vladimir Putin Azərbaycana rəsmi səfərə hərbi gəmi ilə gəlmişdi. O vaxt bu, ekspertlər tərəfindən birmənalı qarşılanmamışdı. İndi Rusiya hərbi gəmisi yenidən Azərbaycana gəlir. Bu dəfə isə beynəlxalq yarış məqsədilə gəlidiyi rəsmi məlumatlarda deyilir.

Bu hadisəni yalnız yarış məqsədli tədbir saymaq olarmı? Yoxsa siyasi, hərbi mesajları da özündə daşıyır?

Politoloq Qabil Hüseynli bildirdi ki, Rusiya hərbi gəmilərinin Azərbaycan sərhədlərini keçməsi, Bakı limanında lövbər salması son illər instensivləşməkdədir. Əlbəttə, ilk baxışda burada qeyri-adi heç nə yoxdur. Çünki Xəzərsahili ölkələrin hərbi əməkdaşlığı mövcuddur. Gəmilərin gəlişinin səbəbləri barədə də rəsmi məlumat verilir: “Şübhəsiz ki, Rusiya hərbi gəmiləri Azərbaycanın razılığı ilə sərhədi-

mizi keçirlər. Bu istiqamətdə Rusiyanın hərbi gəmiləri Azərbaycan limanlarına Azərbaycan tərəfinin icazəsi ilə lövbər sala bilərlər. Bu, hərbi əməkdaşlıq çərçivəsində mümkün ola bilər. Baxmayaraq ki, bizim Rusiyadan, siyasətindən böyük narazılığımız var. Çünki işğalçı Ermənistanı silahlandırır, “İsgəndər” raketləri verib, işğalçı ilə orta ordu yaradır. Buna baxmayaraq, Rusiya hərbi gəmilərinin Bakı limanına gəlişi ənənə halını alıb.

Hərbi gəmilərin gəlişini dolayısı ilə mesaj da saymaq olar. 2013-cü ildə Rusiya prezidenti məhz hərbi gəmi ilə Azərbaycana səfər etdi. Bu, açıq-aşkar bir mesaj idi, güc nümayişi idi. Bu cür addımlarla demək istəyirlər ki, Xəzərdə əsas söz sahibi Rusiyadır, onun silahlı qüvvələridir. Başqa mesaj bundan ibarətdir ki, Azərbaycan Rusiyanın hərbi gücü ilə hesablaşmalıdır. Rusiya Xəzərin dibi ilə Türkmənistanla Azərbaycan arasında boru xətti çəkilişinə mane olur. Bu da mesajın bir növü idi, idman yarışları adı ilə olsa da yenə də təkrarlayırlar”.

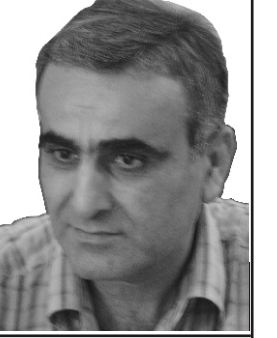
Politoloqun sözlərinə görə, Rusiya Xəzərdə lider dövlətin kim olduğunu bir daha hər kəsə nümayiş etdirmək istəyir, lakin yarış məqsədilə səfəri güc nüma-

canın ikitərəfli və Qazaxıstanla birlikdə üçtərəfli təlimləri və yarışları da keçirilib. Türkmənistan istisna olmaqla, Xəzər sahilində yerləşən bu 3 keçmiş sovet respublikası arasında hərbi və təhlükəsizlik sahələrində sıx əməkdaşlıq mövcuddur. Xəzərin hüquqi statusu məsələsində də 3 dövlətin mövqeləri bir-birinə çox yaxındır. Məncə, bu hadisəni Xəzəryanı dövlətlərə, əsasən də Azərbaycana güc nümayişi kimi qiymətləndirmək doğru olmaz. Moskvanın Xəzəryanı ölkələrə güc nümayiş etdirməyə ehtiyacı yoxdur. Rusiya onsuz da burada hərbi baxımdan ən qüdrətli dövlətdir və bu realığı bütün sahilyanı ölkələr qəbul edir. Lakin bununla yanaşı, şübhə yoxdur ki, Rusiya Xəzər regionunda öz liderliyini təsdiq və dünyaya nümayiş etdirməkdə maraqlıdır. Yeni güc nümayişi varsa da, bu, daha çox Xəzər regionundan kənardakı qüvvələrə, Qərbe ünvanlanıb. ABŞ və Avropa Birliyinə mesaj verirlər ki, Rusiyanın iradəsi xaricində bu bölgədə hər hansı iri layihə gerçəkləşə bilməz. Bir müddət öncə Rusiyanın Xəzərdən Suriyadakı hədəflərə qanadlı raketlərlə zərbə endirməsi də ilk növbədə ABŞ-a yönəlmiş mesaj idi”.

□ Etibar SEYİDAĞA

Hədə kimi etiraf

Zahid SƏFƏROĞLU
zsafaroglu@gmail.com

Rusiya prezidenti Vladimir Putin bugünlərdə verdiyi müsahibədə yenə də SSRİ üçün nostalji keçirdiyini gizlətməyib. Kreml başçısı “həyatınızda sizə ən güclü təsir edən hansı hadisə olub” sualına “Sovet İttifaqının dağılması”, - deyər cavab verib.

Ola bilsin, kiməsə bu cavab adi görünsün. Deyilə bilər ki, ümumiyyətlə, SSRİ-nin süqutuna görə təəssüf hissi keçirməyən rus siyasətçi varmı? Ancaq bu - Putindir, Rusiyanın başında duran, onun daxili və xarici siyasət kursunu yönləndən əsas şəxs, ölkənin 1-ci adamı, nəhayət, KQB-nin sonuncu mogikani.

İş də ondadır ki, bunu Rusiya siyasətini yönləndən şəxs söyləyir, həm də ilk dəfə yox. Bu, ən əvvəl o deməkdir ki, Moskva Azərbaycan daxil, keçmiş sovet respublikalarının müstəqilliyinə, yumşaq desək, barmaqarası baxır. Yəni bu ölkələrin suverenliyi, ərazi bütövlüyü Rusiyadan ötrü önəmli deyil, ən azından Putin iqtidarda olduğu dövrdə. Bu, həmçinin onun mesajıdır ki, Kreml keçmiş sovet respublikaları ərazindəki etnik-ərazi konfliktlərin həllinə yardımçı olmaq niyyətində deyil. Nəhayət, bu, “həmin konfliktləri elə özümüz yaratmışıq” deməkdir.

Putinin bu hədə kimi etirafını eyni zamanda Moskvanın postsovet ölkələri və Qərbe növbəti açıq ismarığı kimi qəbul etmək lazım gəlir. O anlamda ki, Rusiya bu ölkələri özünün “arxa bağçası” saymaqda davam edir və Qərbin (ABŞ, AB, NATO-nun) orada möhkəmlənməsinə imkan verməyəcək. Hər halda, Moskvanın buna maksimum çalışacağına, əlindən gələni edəcəyinə şübhə yoxdur.

Heç təsadüfi deyil ki, Putinin etirafı ilə az qala, eyni gündə Kremlin “danışan dilləri”ndən olan Vladimir Jirinovski bəyan etdi ki, Donbas, Abxaziya, Cənubi Osetiya, Dağlıq Qarabağ münafiqələrin həlli üçün bu ərazilərin hamısı Rusiyaya birləşdirilməlidir. Jirinovski konfliktlərin çözümünü məhz belə görür - “yeni SSRİ”nin tərkibində. Hətta hədələyib ki, əks halda, daha böyük qanlar töküləcək.

Düzdür, Putin belə kateqoriq və açıq danışmır. Öz hədə və təhdidlərini kamifulyaj edir. Fəqət, onun konkret olaraq Dağlıq Qarabağ məsələsində davranışı, siyasəti Jirinovskinin tezislərindən prinsiplial heç nə ilə fərqlənir. Məntiqlə, Moskva Dağlıq Qarabağ ittifafını 29 ildir yoluna qoymursa, deməli, onun “həllini” yalnız qurmaq istədiyini “yeni SSRİ”nin tərkibində görür. Putinin Azərbaycana da israrla qoşmaq istədiyini Avrasiya layihələrinin qayəsində elə bu hədəf durmurmu?

Kreml başçısının SSRİ ilə bağlı yuxarıdakı etirafından bir gün sonra Azərbaycanlı həmkarı İlham Əliyevlə Soçi görüşünün nəticələrinə həm də sadalanan reallıqlar prizmasından baxmaq gərəkdir. Böyük ehtimalla, həmin görüş Azərbaycanın Rusiya təsir zonasından yavaş-yavaş uzaqlaşmasından dolayı Kremldə artan əndişədən qaynaqlanıb, nəinki Qarabağ münafiqələrinin ədalətli həllinə real töhfə vermək istəyindən.

Unutmayaq, Putin başda olmaqla Kreml rəsmiləri bu gündəki “işğalçı Ermənistan” ifadəsini işlətməyiblər. Bu ifadəni dilə gətirən bizə yaxın bir neçə rusiyalı politoloq (Oleq Kuznetsov, Sergey Markov), 1-2 deputat var, amma əfsus ki, onlar Rusiyanın Qarabağ siyasətini, reallığı böyük ölçüdə dəyişmək gücündə deyillər.

Rusiya Azərbaycana silah-sursatı da, nə qədər paradoksal görünə belə, Qarabağ konfliktinin həlli üçün yox, həll olunmaması üçün verir. Çünki bir yandan o, həlli uzanan konfliktlərdən böyük paralar qazanırsa, digər yandan hərbi paritet bəhanəsi ilə Ermənistanı da silahlandırır - əlbəttə ki, onu özündən daha güclü iqtisadi-siyasi asılılığa salmaq üçün. Aydındır ki, Moskva hərbi paritetə önəm verib ermənilərin “qayğısına” qalmasaydı, işğalçı tərəf Azərbaycan qarşısında gücsüzlüyünü çoxdan anlayıb sülhə gəlmişdi.

Rusiya üstəlik, müasir silahlar verdiyi Azərbaycana müharibədən kəndirir. Sergey Lavrovun məlum hədəsi yadlaşdırır yəqin ki, Demişdi ki, “Qarabağda müharibə məsələsi Azərbaycanın daxili işi deyil”. Bu, sözsüz ki, Rusiyanın bizim daxili işlərimizə qarşısının, ərazi bütövlüyümüzmə hörmətsizliyinin kobud təzahürü idi.

Rusiyanın siyasəti budur. Bizim daxili işlərimizə qarşan bir dövlətdən Qarabağ məsələsində ədalətli və qərəzsiz vasitəçilik ummağa dəyərmi?

Nəzir qutularında şəffaflığı necə təmin edək...

Medianın qutuların açılmasında iştirakı baş tutacaqmı

Xəbər verdiyimiz kimi, ötən həftə "İslam həmrəyliyi və media" mövzusunda konfransda nəzir qutuları ilə bağlı təklif irəli sürüldü. Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı deyib ki, nəzir qutularının açılması ilə bağlı təşəbbüs irəli sürüldü.

Sitat: "Ziyarətgahlarda toplanan vəsait mətbuatda yazılan, yaxud insanların düşündüyü kimi deyil. Bu vəsaitlər açıqlarkən prosesdə media nümayəndələrinin iştirakı ilə bağlı Şeyxülislam təklif vermişik".

Komitə sədri bildirib ki, bu, ziyarətgahlarda toplanan vəsaitlə bağlı yanlış təsəvvürü aradan qaldıracaq. M.Qurbanlı bildirib ki, yanlış təsəvvürün əksinə olaraq hətta böyük dini bayramlardan sonra belə bu ziyarətgahlarda düşünülen qədr böyük vəsaitlər toplanır.

Qeyd edək ki, "nəzir qutuları" mövzusu Azərbaycan mətbuatında uzun illərdir müzakirə olunur. Təbii ki, sadəcə, medianın təşəbbüsü olaraq deyil. Bakıda məscidlərin həyətlərin, yol kənarında qoyulmuş qutulara pulların toplanması. Onların kimlər tərəfindən açılması, hansı istiqamətdə xərclənməsi, yeni şəffaflıq mövzuları zaman-zaman gündəmə gəlib. Məscidlərdə bu şəkildə qutuların qoyulmasının İslamla əlaqəsinin olmadığını iddia edənlər də olub, şəffaflıq məsələsinin gündəmə gətirənlər də. Ən böyük sual və iradlar isə təbii ki, qutulara toplanan pulların kimlər tərəfindən, hansı istiqamətə xərclənməsi məsələsi olub. Əks tərəfdə isə əsasən QMİ dayanıb və idarə qutularından toplanan pulların məscidlərdə daxili xərclərin ödənilməsi, xırda təmir-bərpa, kommunal ehtiyacların qarşılanmasına xərcləndiyini bildirir.

Bu mənada DQDK sədrinin bu təşəbbüsü əslində uzun zaman davam edən müzakirələrə nöqtə qoymaq məqsədi kimi yaxşı təşəbbüsdür. Ancaq hələ ki bu təşəbbüs, necə deyirlər, sual doğurur. Əlbəttə, qutuların medianın iştirakı ilə açılması yaxşı təşəbbüsdür. Ancaq hansı qutular açılacaq? Azərbaycanda təxminən 400 ziyarətgah və 2200-dən artıq məscid var. Bu məscidlərin bir çoxunda nəzir qutuları var. Bütün bu qutuların hamısına ictimai nəzarətin təşkil edilməsi çox da asan məsələ deyil. Üstəlik, pirlərin bir çoxunun, ümumiyyətlə, QMİ ilə bağı yoxdur, hər halda, QMİ rəhbərliyi bildirir ki, pirlərin çoxuna nəzarət yoxdur.

M.Qurbanlının son təşəbbüsünün taleyi ilə bağlı QMİ-dən məlumat almaq istəsək də, idarənin mətbuat kətibisi məzuniyyətdə olduğu üçün sualımızı cavablandırma bilməyəcəyini dedi.

Ancaq istənilən halda nəzir qutularının olub-olmaması deyil, orada toplanan vəsaitlərin xərclənməsində şəffaflığın təmin olunması lazımdır. Məsələ ondadır ki, bütün dinlər bir qayda olaraq inanələr, yəni başqa adla sədəqə və nəzirlərlə maliyyələşir. Və bu pullar toplanaraq dini qurumlar adından xeyriyyə işlərinə sərf olunur. Cəmiyyətin əsasən ehtiyacları, xəstə və köməksiz təbəqəsinə xərclənir. Bu mənada yardım və nəzir toplanmasına qadağa qoymaq və buna qarşı kampaniya aparmaq yox, əksinə, təşviq etmək və cəmiyyətin bu cür yardımlaşmaya diqqətini artırmağa gerek var. Təbii ki, ilk növbədə nəzir və inanə toplanan qurumların şəffaflığı, cəmiyyətə açıq olmasını təmin etmək lazımdır. Çünki həm də bu halda insanlar daha rahat şəkildə yardım edəcək və pulların kimlərsə tərəfindən mənimsənilməsindən narahat olmayacaq.

Bu mənada qutuların açılmasına nəzarətdən daha çox onun şəffaf xərclənməsi daha çox diqqət mərkəzində olmalıdır.

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU

Sabiq millət vəkili, iş adamı Dnyamin Xəlilovun cinayət işi üzrə növbəti məhkəmə prosesi keçirilib.

Musavat.com xəbər verir ki, bu günün Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində sabiq deputat Dnyamin Xəlilovun və digələrinin cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi hakim Əhməd Quliyevin sədrliyi ilə keçirilib.

Məhkəmədə ötən prosesdə son söz üçün vaxt istəyən sabiq deputat Dnyamin Xəlilov çıxış edib.

D.Xəlilov çıxışında ona qarşı irəli sürülən ittihamlarla razılaşmadığını deyib:

"Məhkəmədə bir çox məsələlərə aydınlıq gətirilib. Mən və digər şəxslər ağır cinayətdə təqsirləndiririk. Guya Beynəlxalq Bankdan milyonlarla manatı ələ keçirmişik.

Ölkə rəhbərliyinin göstərişi ilə Beynəlxalq Bankın investisiyaları hesabına bir neçə ölkədə layihələrin icrasına başlandı. Görülən işlər, həyata keçirilən layihələr bellidir.

Məsələn, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində iki zavod, Almaniya zavodunda neftayırma zavodu tikilib. Həmçinin Türkiyədə yaşayış binaları, Rusiyada isə biznes mərkəzi tikilməli idi. Bu barədə mən istintaq orqanına da təqdim etmişəm.

Bu əməliyyatlar 2007-2008-ci illərdə həyata keçirilib. 2010-cu ildə Vergilər Nazirliyi tərəfindən xüsusi qrup yaradıldı və bu layihələr araşdırıldı. Yoxlama qrupu qeyd etdiyim ölkələrdə də oldular və araşdırıldılar. Hər şey tam aydın olduqdan sonra bu işə xitam verildi.

Layihələrin icrasına xərclənən pullar, qeyd edilən məbləğlərin kimə çatmasını açıq-aydın göstərən sənədlər var. Belə olan halda biz bu pulu necə mənimsəyə bilərik? Axı bu suala cavab vermək lazımdır".

D.Xəlilov digər təqsirləndirilən şəxslərlə cinayətkar qrup yaratması ittihamı haqda bunları deyib: "Təqsirləndirilən şəxslərin bir neçəsini burda tanıyıram. Biz necə qruplaşma olmuşuq? Bu şəxslərin və mənim də əmlakıma həbs qoyulub. Qeyd edilən milyonlar mənimsəyən şəxslərin bu qədər əmlakı ola bilməzmi? Məhkəmədən ədalətli qərar gözləyirəm. Mən özümü təqsirlə bilmirəm. Bu iş, sadəcə, bir "çinovnik" in ifadəsi ilə başlayıb və davam edir"

Məhkəmə hökmü elan etmək üçün müşavirəyə gedib və müşavirədən sonra hökmü elan edib.

Hökmə əsasən Dnyamin Xəlilov 13 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.

Digər təqsirləndirilən və ev dustaqlığında olan şəxslərə də hökm oxunub.

Seyfulla Seyfullayev 5 il, Fərhad Əmiraslanov 5 il, Mənsur Zeynalov 5 il müddətinə azadlıqdan məhrum ediliblər. Adları çəkilən şəxslər barəsindəki polis nəzarətinə verilmə qətimkan tədbiri dəyişdirilib. Onlar məhkəmə zalında həbs ediliblər.

S.Məmmədov deyib ki, qə-

Sabiq deputata 13 il həbs cəzası verildi, əmlakı müsadirə olundu

Dnyamin Xəlilova hökm oxundu, digər şəxslər məhkəmədə həbs edildi

layevin 7 il 6 ay, Fərhad Əmiraslanovun 7 il, Mənsur Zeynalovun 7 il, Rauf Əliyevin 4 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilməsini istəyib. Adı çəkilən şəxslərin adına Beynəlxalq Bankdan sabiq banki Cahangir Hacıyevin dövründə külli miqdarda pul ayrılıb.

Qeyd edək ki, Dnyamin Xəlilov Cinayət Məcəlləsinin 179.3.1 (mənimsəmə, mütəşəkkil dəstə tərəfindən törədildikdə), 179.3.2 (mənimsəmə külli miqdarda törədildikdə), 213.2.1 (vergidən yayınma, mütəşəkkil dəstə tərəfindən törədildikdə), 213.2.2 (vergi ödəməkdən yayınma külli miqdarda törədildikdə), 32.4, 308.2 (vəzifə səlahiyyətlərindən sui istifadə etməklə ələ alma) 32.4, 309.2 (vəzifə səlahiyyətini aşma) maddələri ilə təqsirləndirilib.

Xatırladaq ki, D.Xəlilovun Beynəlxalq Banka borcu ilə bağlı qalmaqal hələ 2011-ci ildə başlayıb. O, 2005-ci ildə Beynəlxalq Bankın səhmdarı olub. 2005-2010-cu illərdə deputat olan D.Xəlilov Cahangir Hacıyevin qohumudur və işçisi olub. C.Hacıyev məxsus "Şəki Bazar" və "Şəki Ət Kombinatı" ASC-ni uzun müddət D.Xəlilov idarə edib. Beynəlxalq Bankın bir filialı uzun illər "Globus Plaza"nın üçüncü mərtəbəsində yerləşib.

□ İlk MURADOV

Avtoqəzada ölən zabitin qardaşı danışdı

Seyfəddin Məmmədov: "Hadisə oldu, biz də qəsd olmadığına görə şikayət etmədik, cinayət işinə də xitam verdilər"

"Bu qəsd deyildi, ola da bilməzdi. Ehtiyatlıqdan baş verməmiş yol-nəqliyyat hadisəsi idi. Bizim onlardan şikayətimiz də yoxdur. Bir hadisə idi ki, başımıza gəldi" - Müdafiə Nazirliyinin avtoqəzada dünyasını dəyişən baş zabiti, polkovnik-leytenant Eldar Vəli oğlu Məmmədovun qardaşı Seyfəddin Məmmədov belə deyir. E.Məmmədovu 2015-ci ildə Binəqədi rayonu ərazisində Az 10 LU 090 dövlət nömrə nişanlı "Land Rover" markalı avtomobillə vurulmuşdu. Məlum olmuşdu ki, qəza zamanı sükan arxasında "Xaliq Faiqoğlu" şirkətinin faktiki sahibi Faiq Seyidovun oğlu Xaliq Seyidov olub. Məsələ bugünlərdə mətbuatın gündəminə gəlib və buna görə də mərhum baş zabitin yaxınları olayla bağlı mövqelərini açıqlayıblar.

S.Məmmədov 3 il əvvəl baş verən olayı faciə kimi dəyərləndirdiklərini anladığı: "Həmin faciədə qardaşım ölüb. Bu məsələ olub və qurtanb. Bu dünya belədir. Onlar da gəlib dərdimizə şə-

rik oldular. Əvvəldən axıra qədər köməyimiz, dəstəyimiz oldular. Faiq müəllim əvvəldən axıra qədər bizim ailənin yanında oldu. Atasına aqsaqqal kişi rayondan durub yasa gəlmişdi. Qardaşım xəstəxanada olduğu günlərdə də bizim yanımızda idilər. Bizim onlardan narazılığımız yoxdur".

S.Məmmədov deyib ki, qə-

zadan sonra X.Seyidov qardaşını xəstəxanaya çatdırıb: "Bilməyib, uşağıdır, bir qəza olub. Götürüb aparıb xəstəxanaya. Bu hadisəyə qədər biz onları, onlar bizi tanıyırdıq. Burada qəsd ola bilməzdi. Baxırsan ki, cindir çıxmış bir "Jiqli"dir, oyun çıxarı küçələrdə. Ölüm də təəbdir, yaddan çıxıb gedir. Bu yaxınlarda biri te-

lefonla danışa-danışa avtobusla vurub 6 tələbənə öldürdü. Bu ki, pullunun uşağı deyildi. Olur da, hər cür hadisə olur. Bizim Faiq müəlliməndən şikayətimiz yoxdur".

S.Məmmədov mətbuat nümayəndələrini qardaşının ölümü haqda yazmamağa çağırıb: "Bizim Faiq müəlliməndən şikayətimiz yoxdur, aramızda da narazılıq yoxdur. Çünki hadisədir, hər kəsin başına gələ bilər. Əgər qəsd söhbəti olsaydı, mən özüm mətbuat nümayəndələrinin axtarıb tapardım. Xahiş edərdim ki, durmadan bu haqda yazsınlar. Hadisə oldu, biz də qəsd olmadığına görə şikayət etmədik, cinayət işinə də xitam verdilər. Hadisə başqa cür olsaydı, gəlib jurnalistlərdən xahiş edərdik ki, yazın, dəstək olun, gücümüz çatmır. Bu, jurnalistlərin işidir. Başa düşürük, bilirik ki, jurnalistin işi yazmaqdır. Jurnalistlərin işi çox vacib işdir. Ona görə də xahiş edirik ki, bu məsələyə ayırdıqları diqqət kifayətdir".

□ E.HÜSEYNOV

Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin ötən həftə Soçidə bir araya gəlməsi gözlənilməz olduğu qəddər də fərqli yozumlara yol açdı. Bu qəfil görüş xüsusilə də Azərbaycan-Rusiya münasibətlərini korlamaq üçün davamlı fəaliyyət göstərən işğalçı ölkədə dərin təşviş və xofa səbəb oldu. Qəribəsi odur ki, Soçi görüşündən əvvəl Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin Kremlin vasitəçiliyi ilə görüşəcəyi xəbəri yayılmışdı. Lakin sonradan Moskva bu xəbəri təkzib etdi və əvəzində Soçi görüşü oldu.

Prezidentlərin mətbuata açıqlamaları bəzi təxminlər irəli sürməyə imkan verir. Rusiya prezidenti Vladimir Putinin "Moskva və Bakının gələcək üçün çoxlu birgə planları var" açıqlaması çox ilgincliklərlə işarədir. Amma hələ bunlar görüşlə bağlı ilkin təfərrüatlarıdır. Əslində iki qonşu ölkənin liderini bir araya gəlməyə nə vadar edib, qarşıda hansı planlar var suallarına cavab axtarılması təbiidir. Özellikle Qarabağ kontekstində bu sualların cavabının axtarılması normaldır. Çünki Ermənistanın islah olunmaması göz önündədir və onu yerində tutmaq üçün Rusiyanın işğalçı ölkənin üzərindən əlini götürməsi kifayət edər.

Politoloq Elçin Mirzəbəyli "Yeni Müsavat"a dedi ki, Ermənistanın son təxribatlarından, Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin məlum bəyanatından sonra Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin görüşü bir çox məsələlərə aydınlıq gətirilməsi, ikitərəfli münasibətlərin perspektivi baxımından əhəmiyyətlidir: "Düşünürəm ki, hər iki ölkə prezidentinin Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinə üçüncü tərəfin müdaxiləsinə imkan verməyəcəklərini vurğulamalarını mehız bu kontekstdən dəyərləndirmək doğru olar. Rusiyanın Cənubi Qafqazda yürütdüyü siyasət təbii ki, bizi qane etmir. Moskvanın regionu münaqişələr vasitəsilə əlində saxlamağı cəhd göstərməsi təhlükəsizliyə daim təhdid yaradır. Lakin bununla yanaşı, Rusiya bizim nüvə potensialına və nəhəng hərbi sənaye kompleksinə sahib olan qonşumuzdur. Moskvanın Ermənistanla bağlı mövqeyini, eləcə də Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində həllinə maneə yaratdığı qəbul etməsək də, mövcud realıqları nəzərə almalıyıq".

Ekspert qeyd etdi ki, Rusiya ilə münasibətlər bizim üçün əhəmiyyətlidir: "Bu səbəbdən, prezidentlərin görüşü üçüncü tərəflərin müdaxiləsi və informasiya təxribatı nəticəsində nəzərə çarpan gərginliyin aradan qaldırılması, yaxud gərginliyin, ümumiyyətlə, mövcud olmadığı vurğulanması baxımından da önəmlidir. Görüşün Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinə təsir göstərəcəyini söyləmək isə çox çətindir. Çünki regionda mövcud olan münaqişələr Rusiyanın geosiyasi

maraqlarından qaynaqlanır".

Maraqlı bir məqam var: görüş təklifi Rusiyadan gəldi. Son dövrlər Azərbaycanda Rusiyanın həmsədrliyindən imtina təklifləri çoxalmışdı. Ola bilmə ki, Putin gərginliyi sənədləşdirib, yoxsa ortada Qarabağa dair konkret plan var? Bundan əvvəl Qarabağ sərhədində əməliyyat, Gürcüstandan Ermənistanla dahliz açılması xəbəri yayıldı, erməni-rus ortaq hərbi qüvvələri ilə bağlı sənəd ratifikasiya edildi. Amma birdən-birə Rusiya mediasında Azərbaycanlı dövlət rəsmilərinə yer verildi, sonra da prezidentlərin görüşü baş verdi. Digər tərəfdən, Ermənistan NATO təlimlərində iştirak etdi - Azərbaycanlıdan fərqli olaraq.

E.Mirzəbəyli qeyd etdi ki, ortalıqda Qarabağ planının olub-olmadığını deyə bilməz: "Çox güman ki, yoxdur. Varsa da Azərbaycanın Qarabağ üzərində suveren hüquqlarının tam bərpasına aparan bir plan deyil. Zənnimcə, görüş öncəsi Azərbaycan rəsmilərinin müsahibə və açıqlamalarının Rusiyanın dövlət agentliyi tərəfindən yayımlanması və görüş vahid bir prosesin tərkib hissələri idi. Ermənistanın NATO-nun təlimlərində iştirakına gəldikdə isə bu, yeni hadisə deyil. Ermənistan Avrotlantik Alyansın proqramlarında fəal iştirak edir. Azərbaycanın bu təlimlərə qatılmamasının səbəbi isə ola bilsin ki, ölkəmizin Qoşulmayanlar Hərəkatına üzvlüyü və kollektiv hərbi-siyasi ittifaqlardan kənarda qalmağı istəyi ilə bağlıdır. Azərbaycanın NATO-nun təlimlərinə qatılmamasının bir-başına Rusiya ilə əlaqəli olduğu inandırıcı deyil".

Bir məsələyə də diqqət çəkək: prezident İlham Əliyev media nümayəndələrinin qarşısındakı çıxışında bildirdi ki, Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı ciddi dönüş yarada bilib. Eyni zamanda prezident Soçi görüşü qabağı Bakının prinsiplial mövqeyini bir daha səsləndirdi: "Təsəddüfi deyil ki, mənim son səfərlərim çərçivəsində imzalanan sənədlərdə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı xüsusi müddəa var və orada göstərilir ki, ölkələrin ərazi bütövlüyü, suverenliyi, sərhədlərin toxunulmazlığı BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri əsasında həll edilməlidir". Ölkə başçı-

Soçi görüşü Qarabağ danışıqlarını dalandan çıxaracaq mı?

Azərbaycan və Rusiya liderlərinin qəfil Soçi görüşü barədə ekspertlərdən ilginclik yanaşmalar; Əliyev-Putin görüşü Ermənistanla təşviş yaradıb; politoloqa görə, bu, Kremlin gizli mesajıdır...

si rusiyalı həmkarı ilə görüşə dəyişməz mövqeyi ilə gətmişdi.

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu isə hesab edir ki, Rusiya prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycanlı həmkarı İlham Əliyevlə qəfil Soçi görüşü Azərbaycanlı siyasi ekspertlər arasında haqlı olaraq belə bir sual gündəmə gətirdi: "Görəsən, Putin Əliyevlə nədən təcili görüşə ehtiyac duyub? Bu görüşün Qarabağ probleminin həllinə aidiyyəti varmı? Erməni siyasi ekspertləri isə başqa sual düşündürürdü: Görəsən, Putin Əliyevlə razılıqdan sonra Ermənistanla təzyiqlənməyəcək ki? Rəsmi İravanın ən çox qorxduğu budur, yeni nə zamansa Moskva onlara təzyiqləndirib Qarabağ münaqişəsini Azərbaycanın xeyrinə həll edə bilər. Rusiya və Azərbaycan prezidentlərinin Soçi görüşündə iki məqam diqqətçəkici idi. Vladimir Putin İlham Əliyevlə görüşü bu cümlə ilə başladı ki, ümid edir ki, bizim görüş bütün çətin problemlərin həlli yollarının axtarılmasına yardım edəcək. Putin ayrıca, Azərbaycanla Rusiya arasında ikitərəfli əlaqələrin necə inkişafını müzakirə edəcəklərini, o cümlədən Moskva və Bakının gələcək üçün çoxlu birgə planları olduğunu dedi. Putinin cümlələrində böyük siyasi məna var idi. Bu cümlələrdən sonra ehtimal etmək olar ki, prezidentlərin görüşünün mətbuat üçün qapalı hissəsində hər iki tərəfi narahat edən əsas mövzular müzakirə edilib. Rusiyalı Azərbaycanın siyasətində narahat edən məqamlar: Azərbaycanın

enerji resurslarını Rusiyadan alternativ marşrutlarla Avropa bazarlarına çatdırması, Bakının Xəzərin dibi ilə boru xəttinin tikintisinə marağ göstərməsi, Vaşinqtonla sıx əlaqələr qurmağa çalışması, Rusiya vətəndaşı Aleksandr Lapşini həbsdə saxlaması".

E.Şahinoğlu hesab edir ki, Azərbaycanın Rusiyanın siyasətində narahat edən məqamlar da az deyil: "Moskvanın Ermənistanla artan hərbi dəstəyi, Ümumrusiya Azərbaycanlıların Konqresinin fəaliyyətini qadağan etməsi, erməni lobbisinin Moskvanın siyasətinə təsiri, sərhəddə kənd təsərrüfatı mallarının keçidində müxtəlif maneələr yaratması. Prezidentlərin görüşünün ikinci məqamı Qarabağla bağlı idi. Görüşdən sonra mətbuata açıqlama verildi. Açıqlamanın ilk cümləsində deyilirdi: "Soçidə keçirilən görüşdə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı məsələlər müzakirə edilib". Bu, Azərbaycan prezidentinin və digər rəsmilərimizin rusiyalı həmkarları ilə müzakirə etdiyi başlıca mövzudur. "Rusi-

yıb: "Olsaydı, heç olmazsa, qısa müddət cəbhə bölgəsində və Azərbaycan-Ermənistan sərhədində nisbi sakitlik yaranardı. Cəbhə bölgəsində atəşkəs intensiv pozulmaqla yanaşı, iki ölkə arasındakı sərhəddə də vəziyyət gərgindir. Toqquşmalar Qarabağı aşdı. Ermənistanın Qazax və Tovuzla sərhəddəki bölgələri səksəkə içindədir. Bu, elə belə də davam edəcək, ard-arda Soçidə 10 görüş keçilsə də, lokal toqquşmaların həcmi azalmayacaq. Bəlkə Kremlə də elə bu lazımdır, sanki tərəflərə mesajı belədir: "Bir-birinizə atəş açma bilirsiniz, ancaq genişmiqyaslı müharibəyə icazəm yoxdur".

"Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevlə Rusiya prezidenti Putinin Soçidə keçirilən işgüzar görüşünün mehız Rusiya rəhbərinin təşəbbüsü ilə keçirilməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir". Bu fikirləri isə politoloq Arzu Nağıyev əməkdaşımıza açıqlamasında bildirdi. Onun sözlərinə görə, ilk növbədə verilən anonslar da göstərir ki regional problemlərin istər iqtisadi, istərsə də siyasi və hərbi məsələlərin həllində Azərbaycan əhəmiyyətli bir portnyordur və sözdə sahibidir: "Məlumdur ki, regionda istər iqtisadi layihələr, istərsə də hərbi-siyasi məsələlərin həlli nə Rusiya, nə də Azərbaycansız mümkün olmayacaq. Hərçənd ki, buna həm Ermənistan, həm də Rusiya rəhbərliyində təmsil olunan ermənipərəst və anti-Azərbaycan qüvvələr mane olacaqlar və olurlar".

A.Nağıyev qeyd etdi ki, Ermənistan rəhbərliyinin bu ərəfədə Avropa və ABŞ-a meyillənmələri də digər şəkildə Rusiyaya mesajdır: "Təbii ki, görüşdə bizi maraqlandıran əsas məsələ dalana girenmiş Dağlıq Qarabağ münaqişəsidir. Məlumdur ki, Rusiya həm ATƏT-in Minsk Qrupunda təmsil olunduğu və SSRİ-nin varisi kimi münaqişənin həllində açar fiqurdur və Ermənistanla hertərəfli təzyiqlə mexanizminə malikdir. Görüşdə də əsas məsələlərdən biri mehız münaqişənin həlli üçün atılacaq addımlarla bağlı olub. Mehız iki dövlət başçısının bu məsələni təklidə müzakirə etməsi mühüm məqamdır və düşünürəm ki, bu öz töhfəsini verəcək".

Siyasi təhlilçi hesab edir ki, əsas məqamlardan biri də İlham Əliyevin bu görüşdən öncə Tüllər və Ərdəğanla keçirdiyi görüşlərdir. Xatırlayaq ki, bir müddət öncə Azərbaycan prezidenti Türkiyədə keçirdiyi həmin görüşlərdə Qarabağla bağlı Bakının dəyişməyən mövqeyini bir daha bəyan etmişdi. Azərbaycan növbəti dəfə öz sözünü dedi, xəbərdarlığını etdi, qalır düşmənin və beynəlxalq birliyin nəticə çıxartması.

Qəter və körfəz ölkələri arasında yaranmış gərginliyi aradan qaldırmaq üçün cəhdlər edən Türkiyə ən yüksək səviyyədə prosesə qatılıb. Ötən aylarda bir neçə dəfə "telefon diplomiyası" aparan və münafişə tərəflərini barışdırmağa çalışan Türkiyə prezidenti körfəz səyahətinə çıxıb. İlk olaraq Səudiyyə Ərəbistanına səfər edən prezident Ərdoğan, daha sonra bir neçə ölkədə olacaq. Bu səfərlərin əsas məqsədi yaranmış böhranı aradan qaldırmaqdır. Ərdoğanın ikinci səfəri Küveytə olub.

Ancaq ilk jestlərdən məlum olub ki, Ankaranın vasitəçilik cəhdi o qədər də uğurlu olmaya bilər. Bunun ilk əlaməti Ciddə Beynəlxalq Hava Limanında özünü göstərilib. Hava Limanının qarşılanma meydançasında prezident Ərdoğanı Səudiyyə rəsmiləri qarşılayıb. Halbuki 5 öncə eyni hava limanında Türkiyə prezidentini qarşılamağa Səudiyyə kralı Salman bin Əbdüləziz özü gəlmişdi. Ancaq görünür ki, bu dəfə Qəter böhranı zamanı Türkiyənin "qarşı tərəfdə" yer alması Ə-Riyadı narazı salıb və bu narazılığı bu şəkildə ifadə ediblər.

Ərdoğan və onunla birlikdə iqtisadiyyat naziri Nihat Zeybəqçi, xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu, enerji və təbii ehtiyatlar naziri Berat Albayrak, baş qərargah rəisi Hulusi Akar, milli müdafiə naziri Nurəddin Canikli və MIT rəhbəri Hakan Fidandan ibarət heyətin Səudiyyə Ərəbistanı heyəti ilə görüş keçirilib və eyni zamanda prezident Ərdoğan və Kral Salman arasında təkbətək görüş olub.

Daha sonra Ərdoğanın şərəfinə ziyafət verilib. Bundan sonra Küveytə səfər edən Türkiyə prezidenti Küveyt əmiri Şeyx Sabah

əl-Əhməd əl-Cabirlə görüşüb. Küveytdən sonra isə Ərdoğan Qəterə keçib. Doha beynəlxalq hava limanında Qəter əmiri Şeyx Təميم bin Hamad əs-Sani qarşılayıb. Qəter əmiri və Ərdoğan birlikdə Dohada yerləşən Əmirlik mərkəzi sarayına gedib və burada təkbətək və heyətlər arasında danışıqlar aparılıb.

Xatırladaq ki, Qəter və 4 ərəb ölkəsi - Səudiyyə Ərəbistanı, Misir, BƏƏ və Bəhreyn arasında böhran bu ilin iyununda baş verib. 4 ölkə Qəterin terrorçulara yardımı dayandırmasını tələb edib, ardınca isə diplomatik əlaqələr məhdudlaşdırılıb, quru, dəniz və hava məkanlar bağlanıb. Bir qədər sonra isə 4 ölkə Qəterə 13 maddədən ibarət ultimatum irəli sürülüb. Ancaq rəsmi Doha bu tələblərin "alçaldıcı" olduğunu bəyan edərək rədd edib.

Türkiyə isə həm Səudiyyə Ərəbistanı, həm də Qəterlə yaxşı münasibətləri olması səbəbindən bu yaranmış vəziyyət Ankaranı narahat edir. İlk gündən Ankara fəal diplomatiya aparmaqla yanaşı, Qəteri dəstəkləyib və Dohada Türkiyə hərbi bazasının yaradılması qərarını rəsmiləşdirib, bu ölkəyə

Ərdoğanın körfəz gəzintisi böhranın həllinə təsir etmədi

Problem böyüyür və Suriyaya sıçrayır, Səudiyyə sarayında hərəketlilik var

əsgər göndərib. Ancaq istənilən halda 4-lük ölkələri ilə münasibətlərin daha da gərginləşməsi Ankaranın maraqlarına ziddir. Çünki bu ölkələr ötən 6 ildə Yaxın Şərqdə birgə əməkdaşlıq edib, "İslam ordusu" kimi böyük layihələrə imza atıblar. İndi isə Türkiyənin Qəterə arxa durması heç şübhəsiz ki, digər ölkələri qəzəbləndirir, bu qəzəbin Türkiyənin üzərinə yönəlməsinin qarşısını almaq, həmçinin hazırda Suriyada yaranmış böhranı aradan qaldır-

maq üçün Ankaranın tərəfləri barışdırmasına ehtiyac var. Çünki hazırda Suriyanın İdlib vilayətində məhz Qəter və Səudiyyə Ərəbistanının dəstəklədiyi silahlı qruplar arasında ciddi toqquşmalar davam edir. Görünən odur ki, bu vəziyyətin daha da dərinləşməsi bir çox ölkələrə təsir edəcək. İdlib hazırda Suriyada müxaliflərin nəzarətində olan ən böyük bölgədir, əsas müxalif güclər də məhz burada yerləşir. İdlidə baş verən toqquşmalar, nəza-

rətin böyük miqyasda ən-Nusra kimi radikal qruplaşmanın əlinə keçməsi, İdlibin və ümumiyyətlə, Suriyada silahlı müxalifətin taleyi ilə bağlı ciddi suallar yaradır.

Bu mənada Ankaranın hərəketə keçməsi həm Qəterə olan təzyiqlərin dayandırılması ilə yanaşı, həm də Yaxın Şərqdə dəyişən şərtlərlə bağlıdır. Çünki münafişə dərinləşdikcə digər ölkələrə də təsir göstərir. Ancaq səfərə reaksiyalardan görünür ki, hələlik bu səfərdən gözlənilən nəticə alınmayıb. Yeri gəlmişkən, bugünlərdə Qəterin xarici işlər naziri deyib ki, böhran davam edəcəyi təqdirdə Qəterin Türkiyə, Oman kimi ölkələrlə birlikdə alternativ planı var. Qəter əmiri isə böhrandan sonra ilk dəfə ötən həftə televiziya qarşısına çıxıb. Böhrandan sonra vəziyyətin normala döndüyünü qeyd edən Qəter əmiri dövlətlər arasında

münafişənin xalqlara təsir etməməli olduğunu deyib. Əmir deyib ki, embarqo ölkələri ilə bərabərhüquqlu danışıqlara hazırdırlar. Eyni zamanda əmir Türkiyəyə təşəkkür etməyi də unutmayıb.

Beləliklə, böhran davam etdikcə, Yaxın Şərqdə çat da dərinləşir. Bunun təsirləri hər keçən gün özünü daha bariz şəkildə büruzə verir. Yeri gəlmişkən, bazar ertəsi Səudiyyə kralı Salman dövlətin idarə edilməsi səlahiyyətlərini oğlu və bu yaxınlarda vəliəhd təyin etdiyi Məhəmməd ibn Salmana verərək Mərakeşə dincəlməyə gedib. Bir neçə gün əvvəl isə Səudiyyə sarayı barədə gizli məlumatları "müctəhid" niki ilə yayan sosial şəbəkə hesabı Kral Salmanın taxt-tacı oğluna verib kənara çəkəcəyini yazıb. Görünən odur ki, Yaxın Şərqdə bu yay getdikcə daha da istidən qaynar. **□ Kənan RÖVSƏNOĞLU**

Hindistanda "toxunulmazlar"ın nümayəndəsi prezident oldu

Ən aşağı təbəqənin nümayəndəsi seçkilərdə zəfər qazanıb

Kəçən həftə Hindistanda prezident seçkilərində cəmiyyətin "toxunulmazlar" (dalitlər) adı verilən ən aşağı təbəqəsinin nümayəndəsi qalib gəlib. 71 yaşlı Ram Natx Kovind arxasında 200 milyonluq kastanın gücünü alaraq dövlət başçısı seçilib.

Musavat.com xarici mediaya istinadən xəbər verir ki, bu qələbə onun kimi aşağı kastanın nümayəndəsi sayılan baş nazir Narendra Mori üçün də ciddi uğur hesab olunur.

Ram Natx Kovind bu vəzifədə Pranab Kumar Muk-

recini əvəz edəcək. Hindistanda prezident, sadəcə, 5 il vəzifədə qala bilər və təkrar

seçilməsinə izn verilmir. Hakim "Bharata Canata Parti" (Hindistan Xalq Parti-

yası) tərəfindən irəli sürülən Kovind prezident kimi əsasən simvolik səlahiyyətlərə malik olub, təmsilçilik funksiyalarını yerinə yetirəcək (*Hindistan parlament respublikasıdır-red.*)

Lakin bu Hindistan tarixində ilk, toxunulmaz-dalit prezident deyil. Bundan öncə 1997-2002-ci illərdə dövlət başçısı olan Koçeril Raman Narayan da ən aşağı kastaya mənsub idi.

Maraqlıdır ki, Kovindin seçkilərdəki əsas rəqibi

Meyra Kumar da toxunulmazlar sinfindən çıxan qadındır və müxalif Hindistan Milli Konqresi Partiyasının nümayəndəsidir.

Hindistandakı kasta sistemi 1950-ci ildə ləğv olunsada onun təsirləri cəmiyyət içində qalmaqda davam edir.

Kasta sistemi dünyanın ən çoxsaylı əhalisinə malik ölkəsində 4 min ildir davam edir. Hindistan cəmiyyəti 4 əsas təbəqəyə-vamalara bölünür.

Bunlar brahmanlar, kşatrilər, vaysilər və şudralardır. Hind dini təfəkküründə bu kastalar tanrı brahmanın bədən hissələri ilə simvolizə edilir. Bu təbəqələrdə ən aşağıdakı insanlar şudralar hesab olunur. Kastaalar arasında, habelə öz içlərində ciddi iyerarxiy ayrılıq mövcuddur və birinin digəri ilə münasibətə girməsi qadağandır.

Dalitlər isə heç bunların birinə belə daxil deyil. Onlar ölkədə ən çirkli işlərlə məşğul olublar. Onun üçün də bu insanlar cəmiyyətin digər təbəqələri tərəfindən həmişə rədd ediləblər. Toxunulmaz-

lar ismi də elə burdan gəlir. Xüsusilə kənd rayonlarında toxunulmazların vəziyyəti olduqca acınacaqlıdır.

Hindistan əhalisinin 19%-i, yeni təxminən 200 milyon dalitlər sinfinə aiddir. Maraqlıdır ki, Dünya Bankının hesabatlarında Hindistan əhalisinin kasıblıq dərəcəsi də elə dalitlərin sayına uyğun gəlir-18%.

Hindistanın baş naziri Narendra Modi də aşağı təbəqəyə, qxançilərə bağlıdır.

Bundan öncə o, Qucarət ştatının qubernatoru olub. Onun valilik dövrü ştatda induslarla müsəlmanlar arasında münafişələrlə yadda qalıb. Modi özünü xalqın təmsilçisi kimi göstərsə də, xüsusilə heyvan kəsən müsəlmanları öldürmək istəyən indusların hərəketlərinə mane olmaqda günahlandırılıb.

Hər halda, Hindistan kimi yerdə aşağı təbəqənin nümayəndəsinin qələbəsi dünyəvi və demokratik dövlətin üstünlüklərini bir daha ortaya qoyur.

OPEK-in neft hasilatının azaldılması ilə bağlı qərarına artıq bir çox ölkələr əməl etmir. Müqaviləyə imza atan əksər ölkələrin hasilatı hazırda razılaşmanın üzərindədir. Kiçik bir istehsalçı olan OPEK üzvü Ekvador bu ay verdiyi açıqlamada müqavilənin şərtlərinə əməl etməyəcəyini və gələcəyə ehtiyac duyduğu üçün hasilatı artıracağı bildirib. İraq da kvotasının üzərində neft istehsal edir. Ən böyük mövzu isə OPEK müqaviləsindən azad olan Liviya və Nigeriyada artan istehsalın, məhdudiyətlərin yaratdığı təsirin böyük bir hissəsinin qarşısının alınmasıdır.

Qeyd edək ki, Azərbaycan da OPEK-in neft hasilatının azaldılması müqaviləsinə qoşulub.

Qeyri-OPEK ölkələri də hasilatı artırmaqda davam edir. Xüsusən ABŞ və Kanada hasilatı artırmaqdadır.

Bunun nəticəsi olaraq, OPEK-in son razılaşmasına rəğmən hələ də neftin qiyməti 50 dollara çatmayıb. Nyu-Yorkun NYMEX birjasında "Layt" markalı neftin bir barelinin qiyməti 0,07 dollar artaraq 43,36 dollar təşkil edib. Londonun ICE birjasında "Brent" markalı neftin bir barelinin qiyməti isə 0,11 dollar artaraq 48,12 dollar olub.

Neftlə bağlı proqnozlar da ürekaçan deyil. Beynəlxalq Valyuta Fondu (IMF) 2017 və 2018-ci illər üçün neft proqnozlarını 3 dollar/barel azaldaraq müvafiq olaraq 51,9 və 52 dollar/barele salıb. Fondun analitiklərinin fikrincə, neft qiymətləri ABŞ-da yüksək hasilat həcmi və təklifin artması nəticəsində azalır: "2016-cı ilin ikinci yarısında başlayan neft qiymətlərinin artması nəticəsində inflyasiyanın yüksəlməsi prosesi də artıq zəifləyib".

Qeyd edək ki, bu qurumun öncəki icmalında neftin 2017-ci il üçün proqnoz qiyməti 55,23 dollar/barel, 2018-ci il üçün isə 55,06 dollar/barel olub.

Bununla bağlı OPEK yenidən narahatlığını ifadə edib. Bəs görəsən, OPEK üzvləri yenidən hasilatın azaldılması ilə bağlı razılaşa bilərlərmi? Bu razılaşma neftin qiyməti ilə bağlı ümidləri doğruldacaqmı? OPEK-in qərarları niyə dünya bazarında əvvəlki kimi reaksiya doğurmur?

"Yeni Müsavat"ın suallarını cavablandıran iqtisadçı ekspert Natiq Cəfəli bildirdi ki, artıq OPEK-in qərarları neft bazarına psixoloji olaraq cüzi təsir etsə də, iqtisadi təsirləri azalıb: "OPEK-in mayın 25-də keçirdiyi tədbirdə əldə olunan anlaşmanın neftin qiymətində dəyişikliklərə səbəb olacağı düşünülürdü. Bu anlaşma qəfəsində neftin bir barelinin qiyməti 53-54 dollar idi, daha sonra 7-8 dollar geriledi. Bəzi gözləntilər var idi və gözləntilərdən biri də o idi ki, OPEK hasilatın daha kəskin aşağı salınması ilə bağlı, daha sərt nəzarət mexanizmləri ilə bağlı hər hansı bir qərar verəcək. Lakin bu baş vermədi. OPEK ölkələrinin anlaşmaya nəzarət edə biləcək durumları yoxdur. Bu anlaşmanın həyata keçirilməsində öz üzünə götürdüyü öhdəlikləri yerinə yetirməyən ölkələrə qarşı hər hansı yatırım yoxdur. Bu mexanizmlər

olmadığı şəraitdə təbii ki, OPEK-in anlaşmasının bazarlara psixoloji təsirdən başqa ciddi bir fundamental təsirləri olmur, olması da mümkün deyil".

N. Cəfəlinin fikrincə, bunun səbəbi OPEK-in bazarın yalnız 30 faizə yaxın hissəsinə nəzarət etməsidir: "Çünki OPEK əvvəllər, təxminən 20 il öncə neft bazarının 45 faizinə nəzarət edirdi. Hasilatın 45 faizi OPEK-in əlində cəmləşmişdi. İndi isə OPEK-dən kənar ölkələrdə hasilat əl kəskin sürətdə artır ki, OPEK bazarın 30 faizindən də azına nəzarət edir. Dün-

dir ki, OPEK tərəfindən hasilatın azaldılması hələ heç də bazara az neft çıxması demək deyil. Çünki bütün OPEK ölkələrinin, İranın, Səudiyyə Ərəbistanının milyonlarla barel neft ehtiyatı var idi. OPEK anlaşmasından sonra İran hasilatından əlavə tankerlərdə, rezervuarda olan 70 milyon barel neftini bazara çıxardı. Həmçinin Səudiyyə Ərəbistanı gündəlik hasilatını 600-700 min barel azaltsa da, təqribən 40 milyon barelə yaxın öz ehtiyatlarında saxladığı nefti bazara çıxarıb. Yeni hasilatın azaldılması hələ bazara az neftin çıxması demək deyil".

fadə edilməsi, 2030-cu ilə qədər Avropa ölkələrinin benzinlə işləyən avtomobillərdən istifadə etməsi planı neftin gələcək taleyini şübhə altına qoyur. Ona görə də OPEK anlaşmasının psixoloji olaraq, müvəqqəti təsirləri olsa da neft bazarına fundamental təsirləri çox zəifdir".

Ekspertin sözlərinə görə, yaxın gələcəkdə neftin qiymətinin kəskin artacağı ilə bağlı bəslənən ümidlər boş çıxacaq: "Bütün beynəlxalq nüfuzlu agentliklərin və enerjetika ilə məşğul olan institutların hesablamalarına görə, ən yaxşı halda 2020-ci ilə qədər neftin ortala-

Neftin qiyməti ilə bağlı proqnozlar bədbinləşir

Natiq Cəfəli: "2030-cu ilə qədər Avropa ölkələrinin benzinlə işləyən avtomobillərdən imtina etməsi planı neftin gələcək taleyini şübhə altına qoyur"

yada gündəlik hasilat təqribən 96-97 milyon bareldir, OPEK gündə 31-32 milyon barelə yaxın neft hasilatı edir. Artıq OPEK-in bazar payı da azalıb. OPEK-dən kənar ölkələrdə hasilatın kəskin artması da müşahidə olunur. Əsasən Amerika və Kanadada hasilat artır. Bu iki ölkə son 10 ildə neft bazarında çox ciddi irəliləyişə nail olub, neft hasilatını artırıb. 2007-2008-ci illərdə ABŞ-in gündəlik neft hasilatı 4,5-5 milyon barel civarında idi. Bu gün isə 9,5 milyon barel civarındadır. Az qala iki dəfəyə yaxın artıb. Kanada da 1,3-1,5 milyon barel idi, bu gün 3 milyon barel çatıb, 2 dəfədən çox artıb. Bu iki ölkədə hasilatın artması və xaricdən neft idxalını azaltmaları bazarda əsas faktorlardan birinə çevrilib".

İqtisadçı onu da vurğuladı ki, OPEK-in ölkələrə ciddi nəzarəti olmadığına görə onlar hasilatı kəskin azaltmaq, öz bazar paylarını itirmək istəmirlər: "Çünki kənar ölkələr həmin o bazarı tutmağa çalışırlar. Ona görə də hasilatın kəskin azaldılması heç kimə sərf eləmir. Maraqlı bir detal da ondan ibarət-

ma qiyməti 55 dollar civarında olacaq. Bu ən yaxşı ssenariyədir. Daha pessimist ssenari də var. Neftin 35-40 dollar civarında olması ehtimalını açıqlayan kifayət qədər nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar var. Onlar həm dünyada neftin istehlakının azalmasını, həm də alternativ enerjiyə istifadənin artması və ABŞ-da hasilatın artmasını əsas götürərək neftin qiymətinin bahalaşmayacağını vurğulayırlar. Məntiqlə düşünsək, Amerika neft istehlakı üzrə birinci yerdə olan bir dövlətdir. Bunun müqabilində də xaricdən ən çox neft alan ölkə idi. İndi artıq ABŞ bu göstərici üzrə birinciliyi Çinə verib. Səbəb isə Amerikada yerli istehsalın artmasıdır. Yaxın gələcəkdə Amerikada əlavə 1-2 milyon barel hasilatın artması neft bazarında yarana biləcək balans pozmağa qadirdir və Amerikanın atdığı addımlar neft bazarında OPEK-dən daha kəskin reaksiyalara səbəb olacaq. Bu da qiymətin ya sabit qalması, ya da daha da aşağı düşməsi istiqamətində ciddi fikirlərin yaranmasına səbəb olur".

□ **Nərgiz LİFTİYEVƏ**

Azərbaycan aktrisalarından kim satıcı işləyər?

Naibə Allahverdiyeva: "Stilist, saç ustası, xəstəxanada gecə növbəsində işləyən aktrisalığımız olub"
Nahidə Orucova: "Mən də böyük məmnuniyyətlə satıcılıq edərdim, amma əgər..."

Məşhur türk aktrisası Füsün Dəmirəl bugünlərdə hər kəsi təəccübləndirməyi bacarıb. Çoxsaylı film və seriallarda rol almış aktrisa gözənləndirilmədən "Bomonti" adlı bazarda dəzgah açaraq ikinci əl əşyaları satmağa başlayıb.

Türkiyə mətbuatının yazdığına görə, əvvəl alıcılar aktrisanı sadə bir dəzgah arxasında görən zaman təəccüblənsələr də, sonradan ona isti münasibət göstərməyə başlayıblar. Aktrisa açıqlama verərək bildirdi ki, yay tətilini dəyərləndirmək üçün satıcılıq edir. O, həmçinin qeyd edib ki, 36 ildir ki, xalqın içindədir və hər zaman alıcı olaraq bazara gədir: "Yaşda teatrlar bağlanır. Mən də pul qazanmaq üçün bazarda işləmək qərarına gəldim. Burada gözəl dostluqlar var. Demək olar ki, satıcıların çoxu ali təhsillidir".

Qeyd edək ki, aktrisa Füsün Dəmirəl bir çox məşhur türk filmlərində rol alıb. Onlar arasında "Züğürt Ağ", "Uçurtmayı vurmaşınlar", "Büyük adam, kiçik aşk" filmlərini göstərmək olar. 59 yaşlı aktrisa zaman-zaman verdiyi şok açıqlamalar, şəxsi həyatındaki gözənlənməz qərarları ilə yadda qalmaqdadır. Belə ki, aktrisa 25 illik evlilikdən sonra 50 yaşında ikən əkiz övladlara sahib oldu və erindən boşanmaq qərarı verdi. Ötən il isə verdiyi bir müsahibəsində dağlarda döyüşən partizan qızı və ya partizan qızı anası obrazını yaratmaq istədiyini dilə gətirmişdi. Aktrisanın bu müsahibəsi uzun müddət müzakirə və tənqid obyektinə olmuşdu.

Bununla belə, Füsün Dəmirəlin satıcılıq iddiasına düşməsini gözənlənməz qarşılayanlar olsa da, bunun piar xətrinə edildiyini deyənler də oldu. Digər iddialara görə isə aktrisa yeni yaradacağı obraz üçün dəzgah arxasına keçib.

Qeyd edək ki, bundan əvvəl də dünyaca məşhurların satıcı işləməsi hallarına rast gəlməmişik. Məsələn, məşhur Bolliuvud aktrisası, bir filmdən 6 milyon qazanan Geta Basra da İngiltərədə ana-atasına mağazada köməklik edir, satıcılığa məşğul olur. 25 ildən çoxdur ki, mağaza işlədən aktrisanın atasının sözlərinə görə, gələn müştərilər onlara xidmət göstərən satıcının öz ölkəsində məşhur aktrisa olduğunu bilmir: "Mənim müştərilərim heç təsəvvürünə belə gətirmir ki, onlara ulduz xidmət edir. Çünki müştərilərimdən heç kim qızımın aktrisa olduğunu bilmir, biz bunu məxfi saxlayırıq".

Maraqlıdır, bəs azərbaycanlı aktrisalardan kim satıcı işləmək istəyər?

Əməkdar artist Naibə Allahverdiyeva heç vaxt satıcılıq arzusunda olmadığını bildirdi: "Hər kəsin öz mövqeyi var. Ancaq sizcə, həmin aktrisaların pulu o qədər azdır ki, onlar satıcılıq edirlər? Əgər bizim aktrisalar bazarda satıcılıq edərlərsə, onları anlamaq olar, çünki maaş çox azdır. Lakin türklərin və digərlərinin satıcı işləməsinə qeyri-adi baxıram.

Şəxsən mən satıcılıq etməzdim. Lakin bizim ailəvi olaraq bir mağazamız var, orda olub ki, hansısa müştəriyə ərzaq lazım olanda köməklik etmişəm. Bu zaman hiss etmişəm ki, müştərilər mənə qərribə baxır (gülümsəyir). Mən heç bir işi eyib hesab etmərəm. Eyib olan oğurluq, acgözlük, əliyərilirdir. Yəni əgər halal zəhmətlə pul qazanırsa, bu eyib deyil. Eyib əxlaqsızlıqdır. Qeyd edim ki, sovet dönəmində bizim də bir sıra aktrisalımız olub ki, əlavə işlərdə işləyiblər. Məsələn, tanıdığım aktrisalar var idi ki, onlar xəstəxanada gecə növbəsində işləyirdi. Yəni bu, qeyri-adi bir şey deyil. Həтта stilist, saç ustaları işləyən aktrisalımız da olub.

Şəxsən mənim türk aktrisaları kimi pulum, qazancım olsa dünya səyahətinə çıxıb, istirahət edərdim. Düşünürəm ki, Füsün Dəmirəl ya xəstədir, ya da ki, sadəcə olaraq, bu sənəti sevib, bu onun hobbisidir. Bu yolla o, insanlarla münasibətə girir və saire. Ola bilsin ki, burda piar da var. Şəxsən mən heç vaxt satıcılıq etmərəm".

Əməkdar artist Nahidə Orucova isə satıcılıq bacarmadığını bildirdi: "Əgər zəhmətlə qazanc əldə edilirsə, bunun nəyi pisdir? Ümmiyyətlə, aktyor və aktrissalar həmişə iş başında olmalıdır. Onlar işləməsə, hərəkət etməsə "paslanar". Mən satıcılığa çox gözəl baxıram.

Mən də böyük məmnuniyyətlə satıcılıq edərdim, amma əgər bunu bacarsaydım. Mənim əlimdən ticarət gəlmir. Əgər ticarət adı ilə nə isə alsam onu sata bilməyəcəm. Yəqin ki, onları kiməsə hədiyyə edəcəm".

□ **Xalidə GƏRAY**

Azərbaycanda 8 yaşlı oğlan 35-40 yaşlarında bir şəxs tərəfindən zorlanıb. Hadisə 21 iyul axşam saat 20:00 radələrində baş verib. Dövlət Gömrük Komitəsinin kapitanı Tahir Tahiri (mərhum xalq şairi Söhrab Tahirin oğlu) təsadüfən hadisənin şahidi olub və cinayətkarın tutulmasında böyük fədakarlıq göstərib.

8 yaşlı oğlanı zorlayan manyak həbs edildi

T. Tahiri idarə etdiyi maşının texniki problemi ilə əlaqədar Xətai rayonu, Mehmandarov küçəsi-26-28 ünvanında yerləşən avtoservisə gəlir. Maşının problemi bir az uzandıqından ərazidə gəzişməyə başlayır. Bu zaman "qluxoy" yer kimi tanınan avtoservis arxası, eyni zamanda qəbiristanlıq olan yerdən keçərkən görür ki, 35-40 yaşlı kişi 8 yaşında oğlanı bütün çapalarına baxmayaraq, zorlayır.

T. Tahiri gördüyü mənzerədən şoka düşdüyünü deyir: "Əvvəl nə edəcəyimi bilmədim. Tez özümə gəlib, əlimi telefona atdım. Cəld hadisəni telefona çəkmək istədim ki, həmin alçağı tutmaq asan olsun. O, mənə görüb qaçmağa üz tutdu.

Mən onun arxasınca hardasa 2 km qədər qaçdım. Ancaq tuta bilmədim. Yenidən avtoservisə qayıtdım. 102 xidmətinə məlumat vermək istəyirdim ki, yaxınlıqdan keçən Çevik Polis Alayının maşınına gördüm. Onları

saxlayıb hadisəni danışdım. Maşında olan Çevik Polis Alayının baş leytenantı İlqar Sadıqov və çavuş Hafiz Məmmədov xəbərdən dəhşətə gəldilər. Onlar da hadisə yerinə gəlib, ərazini xeyli ələk-vələk elədilər. Lakin o

vicdansız tapmaq mümkün olmadı. Çevik Polis Alayının bu polisleri hadisə barədə ərazi üzrə Xətai Rayon Polis İdarəsinin 34-cü Polis Bölməsinə xəbər verdilər. Birgə əməliyyat qrupu yaradıldı. Mən də onlarla birlikdə axtarışda oldum. Uşağın anası da bölməyə dəvət olundu və ana eşitdiyi hadisədən sarsıldı. Səhəri günü Çevik Polis Alayının baş leytenantı İ. Sadıqov və çavuş Hafiz Məmmədov, həmçinin hadisənin şahidi kimi mən də həmin ərazidə olan bütün obyektləri, mağazaları, tikinti gedən yerləri gəzdik. Uşağı zorlayan şəxsi yeni inşa edilən binanın 8-ci mərtəbəsində tapdıq. Polislər onu həbs etdilər".

Rauf adlı bu çəxsin əvvəllər Cinayət Məcəlləsinin 221-ci maddəsi ilə məhkum olduğu məlum olub.

Fakt üzrə cinayət işi başlanıb, istintaq gedir.

Rüşvətə görə həbs edilən baş həkim və xanım köməkçisi azadlığa çıxdı

Bakı Şəhər Baş Səhiyyə İdarəsinin Şəhər Narkoloji Dispanserinin sabiq baş həkimi Hüseyn Həsənovun cinayət işi üzrə növbəti məhkəmə prosesi keçirilib.

Musavat.com xəbər verir ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində rüşvət alarkən həbs olunan sabiq baş həkimin cinayət işi üzrə məhkəmə prosesinə hakim Əfqan Hacıyev sədrlik edib.

Məhkəmədə sabiq baş həkimin vəkili müdafiə çıxışı edib. O, müdafiə etdiyi şəxs barəsində bəraət hökmü çıxarılmasını istəyib.

Vəkil deyib ki, Hüseyn Həsənovun anası xəstədir. Məhkəmənin qərarı yaşlı qadının həyatını itirməsinə səbəb ola bilər: "Xahiş edirəm ki, ən azı anasına görə ədalətli qərar verilsin. İttihamları qəbul etmirik. Həmçinin

bildirim ki, Mətanət Şamçıyeva kimlərsə təzyiqlə Hüseyn Həsənov qarşı ifadə verib".

Məhkəmədə Mətanət Şamçıyevanın vəkili də çıxış edib. O da müdafiə etdiyi şəxs barəsində bəraət hökmünün çıxarılmasını istəyib.

Mətanət Şamçıyeva son sözüündə barəsində bəraət hökmü çıxarılmasını istəyib. Hüseyn Həsənov da son sözüündə özünü təqsirli bil-

mədiyini deyib və ədalətli qərar çıxarılmasını istəyib.

Məhkəmə müşavirədən sonra hökmü elan edib.

Məhkəmənin hökmü ilə Hüseyn Həsənov 4 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Onun barəsində Cinayət Məcəlləsinin 70-ci (şərti) maddəsi tətbiq edilməklə məhkəmə zalından azadlığa buraxılıb.

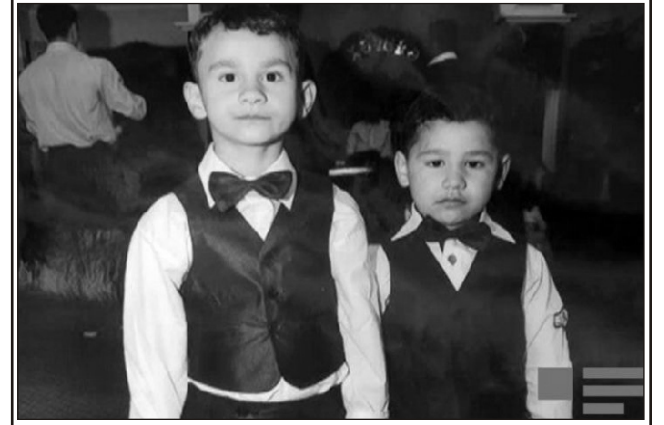
Həbsdə olmayan M. Şamçıyeva da 4 il müd-

dətinə azadlıqdan məhrum edilib. Onun barəsində də şərti cəza təyin edilib. Bildirək ki, baş həkim məhkəmədə şantaj olduğunu deyib. Ev dustaqlığında olan Mətanət Şamçıyeva ifadəsində rüşvəti baş həkimin göstərişi ilə aldığını söyləyib.

Qeyd edək ki, Hüseyn Həsənovun 2017-ci ilin yanvar-fevral aylarında işlədiyi müəssisədə tibb qeydiyyatçısı işləyən Mətanət Şamçıyevanın vasitəsilə narkoloji xəstəliklə əlaqədar qeydiyyatda olub-olmaları barədə arayışların verilməsi müqabilində ayrı-ayrı şəxslərdən müxtəlif məbləğlərdə olmaqla, ümumilikdə 3190 manat məbləğində pulu rüşvət kimi tələb edib.

Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin əməkdaşları tərəfindən keçirilən əməliyyat zamanı baş həkim rüşvət alarkən həbs edilib. H. Hüseynov və M. Şamçıyeva barəsində Cinayət Məcəlləsinin 311-ci (rüşvət alma) maddəsi ilə cinayət işi açılıb.

□ **İKİN MURADOV**

Novxanı çimərliyində 2 qardaş boğularaq öldü

Ağstafa sakinləri Xəzər dənizində boğulub. APA-nın qərb bürosunun verdiyi məlumata görə, hadisə ötən gün axşam saatlarında Abşeron rayonunun Novxanı çimərliyində qeydə alınıb.

Ağstafa rayonunun Poylu qəsəbəsindən olan Əliyevlər ailəsi axşam saatlarında dənizə çimməyə gedib. Dənizdə çimərəkən ailənin böyük uşaqları, 12 yaşlı Zahid və 9 yaşlı Amil bir qədər uzaqlaşmış.

Övladlarının yoxluğunu hiss edən ata Aqil Əliyev onları axtarmağa başlayıb.

Məlum olub ki, dalğalı dənizə giren azyaşlılar suda boğulublar.

Onların sudan çıxarılan meyitləri dünən səhər saatlarında doğulduqları Ağstafa rayon Poylu qəsəbəsinə gətirilib.

Qeyd edək ki, ailə 3 ildir Novxanı qəsəbəsində kirayədə yaşayır.

Azərbaycanda qadın ərini öldürərək basdırdı

Azərbaycanda itkin düşmüş şəxs kimi 2013-cü il yanvarın 26-dan axtarışda olan Göygöl rayon Qırıxlı kənd sakinini İlham Qəhrəmanovun qətlə yetirildiyi müəyyən edilib.

DİN-in mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, Göygöl Rayon Polis Şöbəsi (RPŞ) rəhbərliyinin xüsusi nəzarəti altında həyata keçirilən əməliyyat nəticəsində İ. Qəhrəmanovun 2013-cü ildə həyat yoldaşı Göygöl rayon sakinini Aynurə Qəhrəmanova tərəfindən ailə münacişəsi zəminində qətlə yetirildiyi və həyətdəki tövlədə basdırıldığı müəyyən edilib.

Göygöl RPŞ əməkdaşlarının həyata keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində qeyd edilən cinayəti törətməkdə şübhəli bilinən A. Qəhrəmanova saxlanılaraq istintaqa təqdim edilib və o, ifadəsi zamanı həyat yoldaşını qətlə yetirəndən sonra həyətdəki yardımçı tikilidə basdırıldığını etiraf edib.

Yaradılan əməliyyat-istintaq qrupu tərəfindən yardımçı tikilidə də qazıntı işləri aparılıb və mərhumun meyitinin qalıqları eksqumasiya olunaraq Məhkəmə Tibbi Ekspertiza və Patoloji Anatomiya Birliyinə göndərilib.

Göygöl RPŞ əməkdaşlarının keçirdikləri digər bir əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində Qarabağ məhəlləsində yerləşən gölün kənarında qeyri-əşkar şərətdə rayon sakinini Aftandil Əliyevi qətlə yetirməkdə şübhəli bilinən şəxslər də saxlanılıb.

Həyata keçirilən əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində A. Əliyevi qətlə yetirməkdə şübhəli bilinən Göygöl rayon sakinləri əvvəllər məhkum olunmuş Seymur Əhmədov və qohumu Rəyaf Məmmədov tutularaq istintaqa təqdim edilib.

Saxlanılan şəxslər ifadələri zamanı A. Əliyevlə birlikdə gölün kənarında spirtli içki qəbul edəndən sonra aralarında yaranan mübahisə zamanı onu döyərək qətlə yetirdiklərini bildiriblər.

Qeyd edilən hər iki faktla bağlı Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə cinayət işləri başlanılıb, araşdırmalar davam etdirilir.

"Qarabağ"ın bu gün Çempionlar Liqasının üçüncü təsnifat mərhələsində Bakıda Tiraspolun "Şerif" klubu ilə qarşı-qarşıya gəlməsi ilə bağlı ötən həftəki "qorxulu" proqnoz-yazılarım, deyəsən, nəticəsini verib. Futbolun bütün incəliklərini bilən dostlar deyir:

"Şerif" den yaman qorxursan, o nə komandadır ki... Haqlıdırlar, UEFA-nın 19 iyul reytinginə görə, "Şerif" klubları sırasında 140-cı yerdə qərarlaşıb (mənbə:klubun saytı). Dostlar, qorxu təkə "Şerif" deyil, başqa bir klub olsa da, daha "seyid cəddinə arxayın" olan kimi oturmaq olmur. Rəhmətlik Valeri Lobanovski-ni yaşlı nəsil yaxşı xatırlayır. Kiyev "Dinamo"-sunun baş məşqçisini deyirəm... Kiyevlilər neçə top üstün olsalar da, hətta uduzsalar da, o kişi yerindən qalxmazdı. Amma oturduğu skamyada... elə hey dayanmadan dala-qabağa yırğalanardı. Narahatlığını bu cür bürüzə verərdi, rahat olduğunu isə kimse görmədi... İndi bu "Lobanovski sindromu" inanıram ki, "Qarabağ" üçün narahat olanların çoxunda var... Cəmi 4 oyun bizi illərdir arzuladığımız Çempionlar Liqasının qrup mərhələsinə çıxara bilər. Ta bu şansını itirməkdən böyük qorxu?

İkincisi, Azərbaycanda çoxlarının azarkeşlik etdiyi iki, hətta üç dünya klubu var. Bir ürəkdə iki-üç sevgili gəzdirmək kimi bir şey yəni... "Qarabağ" olmazsa, ÇL "Real"a azarkeşlik edərək" deyən azdırmı? Amma mənim kimilərin bu dünyada cəmi azarkeşi (həm də yalnız Avropa miqyasında oynayanda) olduğu bir klub varsa, niyə qorxmayaq, niyə ürəyimiz heyəcandan yerindən çıxmasın...

Ötən həftə "Qarabağ"ın "nömrə 1" azarkeşi hörmətli Aqil Abbas durub-dururkən azarkeşlərə bu gün meydanı doldurmaq müraciəti də yaqın hansısa narahatlıqdan doğub.

Wilfred Benda-Balinam

ölkə çempionudur, Bakıya da böyük ehtimalla heç-heçə arxasınca gəlir. Komandanın italyalı (bir tərəfi də liviyalıdır) çalışdırıcısı Roberto Bordin "Kukesi" ilə oyunda buraxılan ciddi müdafiə səhvlərindən nəticə çıxardıklarını deyib. İtalyalı futbol mütəxəssisləri müdafiə taktikasını sevirler. Bunu istər millidə, istəsə də baş məşqçisi olduğu klublarda da tətbiq edirlər. Bakıya gəlməzdən öncə "biz Samtre-

"Qarabağ", Balina,

bir də Lobanovski...

Bugünkü "Şerif" oyunu öncəsi düşüncələr

dia deyilik" kimi göndərmələrə də rast gəldim onların yerli mətbuatında.

"Qarabağ" a psixoloji basıq lazım deyil, klub həm rəhbərliyin, həm də "Qarabağ"ı sevenlərin nə istədiyini hamıdan yaxşı bilir. Oyun alınsa, inşallah ki, 3 top fərqli üstünlüyümüz ola bilər. Alınmasa, ümid qalır Tiraspol...

Tiraspol da isə vəziyyət yaxşı deyil. Ötən həftə Moldova parlamenti 61 səsle Rusiya qoşunlarını Dnestryanıdan çıxarmaqla bağlı deklarasiya qəbul edib.

Təkrar oyunda "Qarabağ" azarkeşlərinin separatçı bölgəyə gedib-gedə bilməyəcəyi barədə dəqiq bilgi yoxdur. Yeri gəlmişkən, "Qarabağ" gələn həftə Tiraspol da gedəcək üçüncü Azərbaycan klubu- dur. Hələ 2006-cı ildə Intertoto kuboku adlanan yarışmada "MTK-Araz" "Şerif"lə qarşılaşıb. Birinci oyunda 1:0 qalib gələn imişlilər rəqib meydanında 0:2 məğlub olublar. 2014-2015-ci il sezonunda isə "İnter" hər iki oyunda "Şerif"ə qalib gəlib...

Üçüncü cəhd "Qarabağ"ın qismətinə düşüb... Hər şeyi isə Bakıda həll etmək də mümkündür.

Saat 21:00-da başlayacaq qarşılaşmanı Belarusdan olan baş hakim Sergey Tsinkeviç idarə edəcək.

□ Nazim SABIROĞLU

Mən bu müraciətin mehzi "Şerif"lə oyun üçün olduğuna, doğrusu, təəccübləndim də. Aqil Abbas dünya görmüş adamdır, o da indi stadionu doldurmaq üçün çağırış edirsə... Ya nəse təhlükə hiss edib, ya da elə kefi belə istəyib... Mən birinci "ya" dan tərəfəm...

"Qarabağ"ın Çempionlar Liqasına düşməsi üçün "Şe-

rif"i keçməsi yetərli deyil, hələ daha bir klubu da pley-offda Avroliqanın qrupuna göndərmək lazım gələcək. Amma öncə bu yükü çiyinizdən atmaq lazımdır. Səmimi deyirəm, "Qarabağ" bu dəfə ÇL qrup mərhələsinə düşməzsə, Avroliqada qrupda necə oynamasının şəxsən bəndəniz üçün o qədər də önəmi olmayacaq. Daha Azərbaycan azarkeşini Avroliqanın qrup mərhələsi ilə ovundurmaq olmur e, "Qarabağ", nəhayət, bu il yaranmış fürsətdən istifadə edib tilsimi qırıb tarixi uğura imza atmalıdır. Bu dəfə hədəfə ÇL qrupu deyilsə, elə "Şerif"lə bu iş bitse yaxşıdır... Bu, qarğış deyil əsla, çağırışdır, bütün Azərbaycanın əsas klub komandasından da istədiyi, zənnimcə, budur. Kluba yaxşı oynamadığı üçün indilikdə irad bildirmək Allaha xoş gəlməz: stadiondakı 11 bəndəsi oynayır, bizdən daha çox arzulayırlar bu tarixi yazmağı. Amma daha bu Qarabağ problemi deyil ki, istədiyimizə çatmaq üçün üç dövlətin razılığını ala. Bu, "Qarabağ"ın bacara biləcəyi işdir.

Internet resurslarından axtarış verdim, Moldova mətbuatında oyunla bağlı xü-

susi ajiotaj yoxdur, əksinə, mərhələni keçə bilməzlərsə, Avroliqanın qrup mərhələsi üçün pley-off şanslarından daha çox yazırlar. Amma qorxmurlar da, "Qarabağ"ın Avroliqanın qrup mərhələsində yaxşı təcrübə topladıklarını xatırladırlar. Moldova-da artıq çempionatın üç turu geridə qalıb, "Şerif" keçirdiyi üç oyunda uduzmayıb. Çempionatın başlaması onlar üçün bəlkə də indi əlavə yük kimi görünə bilər, amma klub rəsmiləri fərqli düşünür. Komanda formada qalır, yeni transferlər klubda oynamağa alışırlar. Yeri gəlmişkən, "Qarabağ"la oyun ərəfəsi klub Moldova çempionatı tarixində ən çox top vurmuş Wilfred Benda-Balinamı yenidən heyətinə cəlb edib.

1985-ci il doğumlu afrikalı müdafiə və yarımmüdafiə xəttində əvəzəlməz oyunçu sayılır. "Şaman" ləqəbi ilə tanınan Burkina Faso millisinin oyunçusu 12 il "Şerif" in heyətində çıxış edib və 53 qol vurub. İyunda klubu tərk edən afrikalı iyul ayında yenidən klubun heyətinə qayıdıb. Bunun səbəbi haqda Moldova mətbuatı heç nə yazmır. Amma "Qarabağ"la oyun ərəfəsi onun klubun heyətinə daxil edilməsi mediada ümidlə qar-

şılıb. Hollandiyalı yarımmüdafiəçi Joremi De Noyerin qırılmaz kart alması səbəbindən bugünkü oyunda meydana çıxma bilməyəcəyi klub üçün itkidir. Bunu Moldova mətbuatı da yazır. Benda-Balinamın tələsik heyətə cəlb olunması da bu boşluğu doldurmağa hesablanıb. Bəzi media saytlarında müxtəlif vaxtlarda Azərbaycan klublarında oynanmış futbolçuların da arasına şərhləri də var ki, onlar mərhələ keçmək şanslarını yanbayan qiymətləndirirlər.

"Qarabağ" a və onun süku- na arxasında dayanmış Qurban Qurbanova "filan oyunçu oynasın, ya oynamasın" kimi məsləhətlər vermək peşəkarların işidir. Biz sadə azarkeşlər yaxşı futbol, yaxşı nəticə arzusundayıq. "Şerif" 15 qat

MÜSAVAT

Son səhifə

N 154 (6768) 25 iyul 2017

SONU ÖLÜMLƏ BİTEN EŞƏK ŞAKASI

Uğursuz zarafatın qurbanı belə olur

Cek Fen adlı macar arvadını qorxutmaq üçün evdə özünü asmış kimi göstərir... Evə gələndə əri ni bu halda gören qadın işə ərinin gerçəkədən də öldüyünü zənn edərək, huşunu itirir. Bu sırada evin qapısını açıq gören qonşu qadın işə elə bilir ki, hər iki gənc ölüb. O, evi qarət etməyə başlayır. Oğurladıqları ilə evdən çıxmaq istəyərkən, Cek qadına bir tərək atır. Qadın cəsədini dirildiyini zənn edir və qorxudan ölür... Cek sonradan məhkəmədə bəraət edir.

Qanında qlükoza az olan qadın.... bunu edir

Qanında qlükozanın miqdarı aşağı olan qadınlar ərləri ilə daha aqressiv davranırlar. ABŞ-ın Ohayo Universitetinin psixoloqu Bred Buşman bu qənaətini elm dünyası ilə bölüşüb. "Science" jurnalının yazdığına görə, Buşman və onun Kentukki və Şimali Karolina universitetlərindən olan məsləkdaşları 107 evli cüt-lük seçərək onlara qlükometrlər, gəlinciklər və sənəqlər veriblər. Sınaqdan keçirilənlərin qanlarında şəkərin miqdarı gündə iki dəfə ölçülüb. Nəticədə qanında qlükozanın miqdarı aşağı olan qadınların həyat yoldaşlarını simvolizə edən gəlinciklərə sancaq batırıldığı müşahidə olunub. Bu və ya digər təcrübələr göstərir ki, qlükozanın qanda miqdarı 25 faizdən aşağı olduqda, qadın daha çox aqressivya göstərib. Buşman qeyd edib ki, qlükoza soyuqqanlılığı qoruyur və emosiyaları nəzarətdə saxlayır. Digər alim Devid Benton da hesab edir ki, qlükozanın aşağı olması aqressiyanın səbəblərindən biridir.

Əgər yemək yeyirsinizsə, bu haqda danışmayın

İngiltərədə keçirilən bir anket sorğusunda insanlara "Axşam yeməyində ən çox hansı mövzularda danışmağa niyyət edirsiniz" sualı verilib. Araşdırmaya qatılanların 1/3 hissəsi dostları da daxil olmaqla, heç kimlə cinsi münasibətləri və xəyanətləri mövzusunda danışmağı sevmədiklərini deyib.

Ümumən anket ingilislərin özəl həyatlarındakı detallarla bağlı danışmağı sevmədiklərini ortaya çıxarıb. Yemək zamanı müzakirəsi sevilməyən mövzular sıralamasında maddi durum (28 faiz), maaş (25 faiz), ailə planlaması (19 faiz), münasibətlər (18 faiz), evin dəyəri (16 faiz), siyasət (13 faiz), ciddi xəstəliklər (9 faiz), din (7 faiz) də yer alıb.

Çılpaq şəkillərinə görə ayda 5 min dollar qazanır

Amerikanın Nevada ştatının sakini ildə 5 min dolları məhz sosial şəbəkədə paylaşdığı intim foto və videolarına görə qazanır. Bu barədə Daily Mail yazıb. İki uşaq anası olan 30 yaşlı Sammers Vonxessen öz fotolarını Patreon saytına yükləyir ki, burada da müvafiq fotolarına görə pul ödənilir. Hər dəfə onun bu fotolarını əri şəxsən çəkir. Onun sözlərinə görə, ailə əlavə gəlirə ehtiyac duymur, çünki əri yetərincə qazanır. İki uşaq anası bu fotoları sırf öz şəxsi zövqünə görə edir.

Bundan başqa, Vonxessen Instagramda da səhifə aparır. Qadının hesabını, çılpaq fotolarına görə ayda 125 min nəfər izləyir. Amerikalı qadın qürurla özünün nisbətən köklü və bədəndəki deformasiyaları nümayiş etdirir. Qadın deyib ki, sosial şəbəkədə populyar olana qədər həmin çəkiddən qurtulmağa çalışıb, amma alınmayıb.

Aprel ayında məlum oldu ki, Avstraliyanın Qold-kost şəhər sakini Instagramdakı hər paylaşımına görə 3 min dollar qazanır.

Rəng koru dünyanı bu cihazla görür

İrlandiyada yaşayan, rəngləri seçə bilməyən (rəng koru) bir adam başına taxdığı kameralı antena ilə rəngləri seçə, internetə bağlana bilir və telefon zənglərini başının içindən eşidir. İngiltərə vətəndaşı olan Neil Harbisson rənglərlə səs-ləri birləşdirib konsertlər verən bir sənətçidir. Rəng koru olaraq doğulan sənətçi bu problemi həll etmək üçün maraqlı bir üsul tapıb. O, başına taxdığı kameralı antena ilə rəngləri duyaraq seçə bilir. Antena üzərindəki kameradan görülən hər rəng Harbissonun hiss etdiyi və duyduğu titrəməyə çevrilir. Bir müddət sonra rənglər səslərə, rəsmlərə mah-nıya çevrilir. Başlanğıcda bu vəziyyətin çox xatotik və qarışıq olduğunu bildirən Harbisson, beş aya başının səslərə öyrəşdiyini söyləyir. Harbisson özünü "ilk insan cyborg", yəni insanla robot arasında olan canlı varlıq kimi təyin edir.

QOÇ - İyulun sonuna doğru bürcünüz üçün daha çox maddi cəhətdən uğurlu keçməlidir. Bu gün həm də gözləmədiyiniz istiqamətlərdən təkliflər ala bilərsiniz. Düşünmədən razılıq verməyin.

BUĞA - Nə qədər sadə görünsəniz, ulduzların yanında hörmətiniz də bir o qədər çox olar. Sizə ehtiyac duyanlara kömək göstərin. Saat 16-dan sonra riskli işlərə aludə olmayın.

ƏKİZLƏR - Bütün vacib işlərinizi saat 16-ya qədər yekunlaşdırın. Əgər bu proses sonrakı müddətə qədər uzansa, münasibətlərdə çəlb oluna bilərsiniz. Qazanmaq ehtimalınız böyükdür.

XƏRÇƏNG - Astroloji göstəricilərə inansa, səhhətə bağlı müəyyən problemləriniz gözlənilir. Odur ki, qidalanma zamanı ehtiyatlı olmalı, xəsarət törədə bilən işlərdən daşınmalısınız. Hündürlüyə çıxmayın.

ŞİR - Ailə-sevgi münasibətlərində vəziyyət qənaətbəxş olsa da, həmkarlarınızla aranızda soyuqluq yarana bilər. Bu amillə nəzərə alıb verdiyiniz hər sözə əməl etməyə çalışın. Kimisə aldatmayın.

QIZ - İxtiyarınızda olan bu təqvimə sakit tərzdə başa vurmağa çalışın. Özünüzü gərginliyə sürükləməyin. Nəzərə alın ki, gün ərzində mənfə enerjili Ay nahardan sonra bürcünüzdə olacaq.

TƏRƏZİ - Bu gün istənilən məsələdə risk etmək sizə zərər verə bilər. Odur ki, hansısa addımı atmadan qabaq yüz ölçüb bir biçin. Müştərik fəaliyyətə başlamaq üçün bu təqvimdən yararlanın.

ƏQRƏB - İşlə bağlı yeniliklər yolunuzu gözləyir. Bu istiqamətdə sizə dəstək verənlər də tapılacaq. Günün ikinci yarısında birgə fəaliyyət planları haqqında götür-qoy etməyə dəyər.

OXATAN - Ən başlıcası özünüzü mübahisədən qorumaqdır. Bunu bacarsanız, narahatçılığınız olmayacaq. İşgüzar sövdələşmələrdə iştirak etmək, problemləri birgə həll etmək üçün uğurlu məqamdır.

OĞLAQ - Gərgin məqamlarla dolu olan bu günün ilk yarısını təmkinlə başa vurmağa çalışın. Bütün vacib işlərin həllini növbəti aya saxlayın. Konkret olaraq bu günə, səhhətinizi qoruyun.

SUTÖKƏN - Əsas diqqəti fəaliyyətə yönəldin. Bəzi üzdeyən dostlarınızla sonrakı münasibətləri konkretləşdirin. Xəyanəti bağışlamadığınız kimi, özünü də etməyin. Uzaq yola çıxmaq məsləhət deyil.

BALİQLAR - Havalar nə qədər qaynar olsa da, fəaliyyətinizə ara verməyin. Çünki bütün astroloji qaynaqlar bu təqvimdə uğurlu karyeraya yetişmək şansınızdan xəbər verir. Təşəbbüsəkar olun.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

10 kiloluq pişiyi oğurladılar, peşman oldular

Avstriyada pişik oğurları oğurladılar pişiyi iki həftə sonra geri qaytarıblar. Rusiyanın lenta.ru saytının xəbərinə görə, iki həftə əvvəl sahibi ilə onun anasının evində qonaq olarkən oğurlanıb.

Həyətdən bir az aralanan pişik dərhal heyvan oğurlarının diqqətini cəlb edib. Amma bu iki həftə ərzində kök pişiyi doyuzdurmaq və kaprizlərinə boyun əyməyi bacarmayıblar. Polisin də axtardığı pişik iki həftə sonra sahiblərinə qovuşanda hamı sevinib. Xatırladaq ki, itkin heyvanın uzunluğu 1 metr, çəkisi isə 10 kilodan artıq olub. Ekspertlər isə deyir ki, sağlam pişik digərlərindən üç-dörd dəfə çox yeyir.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100